

Έργο

**«Παροχή Εξειδικευμένων Υπηρεσιών
για την Ανάπτυξη και Λειτουργία
Περιφερειακού Μηχανισμού
Διάγνωσης της Αγοράς Εργασίας στην
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος»
(MIS 5075872)**

**Π.1.2.6: Ετήσιες εκθέσεις διάγνωσης των
αναγκών του τομέα της κοινωνικής
επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια
Έτος αναφοράς 2022**

Περιεχόμενα

Αντικείμενο και Σκοπός της Ετήσιας Έκθεσης.....	7
Σύνοψη	9
Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή	11
Κεφάλαιο 2: Συνοπτική Παρουσίαση του Σχεδίου Δράσης για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε εθνικό επίπεδο	12
Κεφάλαιο 3: Υφιστάμενη κατάσταση τομέα κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.....	21
2.1 Φορείς Κ.Αλ.Ο. στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	25
2.2 Φορείς Κ.Αλ.Ο. στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας.....	30
2.3 Φορείς Κ.Αλ.Ο. στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας	35
2.4 Συμπεράσματα – Σύγκριση με στοιχεία προηγούμενου έτους	40
Κεφάλαιο 3: Ενίσχυση των κοινωνικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας από το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020.....	41
Κεφάλαιο 4: Καλές πρακτικές στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.....	47
4.1 Παραδείγματα καλών πρακτικών.....	47
4.1.1 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων «Νέοι Ορίζοντες»	47
4.2.2 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «Σχεδία»	50
4.2.3 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «Η ΣΜΙΛΗ».....	53
4.2.4 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «SARRI ERGON».....	56
4.2.5 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «Φροντίδα στο Σπίτι».....	59
4.2.6 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «ΕΠΤΑΣΤΙΚΤΟΣ».....	62
4.2.7 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «ARTDROPS»	64
5.1 Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) στην Δυτική Ελλάδα - Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης για την ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα.....	67
5.2 Κοινωνική και Επαγγελματική Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων, μέσω της συμμετοχής τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.)	83
5.3 Μετεξέλιξη ερασιτεχνικών καλλιτεχνικών σχημάτων σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.).....	89

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Κατανομή ανά νομική μορφή των «ενεργών» φορέων του Μητρώου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (31/8/2022)	13
Πίνακας 2: Κατανομή ανά νομική μορφή των «ενεργών» φορέων του Ειδικού Μητρώου Άλλων Φορέων Κ.Αλ.Ο. (31/8/2022).....	13
Πίνακας 3: Εξειδίκευση των Στρατηγικών Στόχων σε Ειδικούς Στόχους	16
Πίνακας 4: Δράσεις Κοινωνικής Οικονομίας-Άμεσης Προτεραιότητας.....	17
Πίνακας 5: Δράσεις Κοινωνικής Καινοτομίας-Άμεσης Προτεραιότητας	19
Πίνακας 6: Μεσοπρόθεσμες Δράσεις	19
Πίνακας 7: Πλήθος Φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά γεωγραφική ενότητα.....	21
Πίνακας 8: Πλήθος φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας.....	23
Πίνακας 9: Πλήθος φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.....	26
Πίνακας 10: Γεωγραφική κατανομή Φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας ανά Δήμο και συσχέτιση με κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.....	29
Πίνακας 11: Πλήθος φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Π.Ε. Αχαΐας	31
Πίνακας 12: Γεωγραφική κατανομή Φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αχαΐας ανά Δήμο και συσχέτιση με κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων	34
Πίνακας 13: Πλήθος φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Π.Ε. Ηλείας	36
Πίνακας 14: Γεωγραφική κατανομή φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Ηλείας ανά Δήμο και συσχέτιση με κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων	38
Πίνακας 15: Πλήθος δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Περιφερειακή Ενότητα	42
Πίνακας 16: Πλήθος και ποσοστό δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο. σε σχέση με το σύνολο των φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Περιφερειακή Ενότητα το 2022.....	43
Πίνακας 17: Πλήθος δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Δήμο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	44
Πίνακας 18: Πλήθος δικαιούχων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας	45
Πίνακας 19: Πλήθος δικαιούχων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά νομική μορφή.....	46
Πίνακας 20: Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) στην Δυτική Ελλάδα - Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης για την ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα.....	67
Πίνακας 21: 5.2 Κοινωνική και Επαγγελματική Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων, μέσω της συμμετοχής τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.)	83

Κατάλογος Γραφημάτων

Γράφημα 1: Ποσοστό φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Περιφερειακή ενότητα επί του συνόλου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.....	21
Γράφημα 2: Νομική μορφή/κατηγορία φορέων Κ.Αλ.Ο. στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.....	22
Γράφημα 3: Ποσοστό φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά επιχειρηματική δραστηριότητα.....	24
Γράφημα 4: Ποσοστό φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά νομική μορφή/κατηγορία στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.....	25
Γράφημα 5: Ποσοστό φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά επιχειρηματική δραστηριότητα στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.....	27
Γράφημα 6: Σχέση νομικής μορφής/κατηγορίας φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και κατηγορίας επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων.....	28
Γράφημα 7: Ποσοστιαία γεωγραφική κατανομή Φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας ανά Δήμο.....	29
Γράφημα 8: Ποσοστό φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά νομική μορφή/κατηγορία στην Π.Ε. Αχαΐας.....	30
Γράφημα 9: Ποσοστό φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά επιχειρηματική δραστηριότητα στην Π.Ε. Αχαΐας.....	32
Γράφημα 10: Σχέση νομικής μορφής/κατηγορίας φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αχαΐας και κατηγορίας επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.....	33
Γράφημα 11: Ποσοστιαία γεωγραφική κατανομή Φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αχαΐας ανά Δήμο ..	35
Γράφημα 12: Ποσοστό φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά νομική μορφή/κατηγορία στην Π.Ε. Ηλείας....	35
Γράφημα 13: Ποσοστό φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά επιχειρηματική δραστηριότητα στην Π.Ε. Ηλείας.....	37
Γράφημα 14: Σχέση νομικής μορφής/κατηγορίας φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Ηλείας και κατηγορίας επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.....	38
Γράφημα 15: Ποσοστιαία γεωγραφική κατανομή φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Ηλείας ανά Δήμο...	39
Γράφημα 16: Ποσοστιαία κατηγοριοποίηση δικαιούχων δράσης στήριξης φορέων Κ.Αλ.Ο. ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020.....	41
Γράφημα 17: Γεωγραφική κατανομή ανά Π.Ε. δικαιούχων – υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο.....	42
Γράφημα 18: Σχέση δικαιούχων – υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο. με το σύνολο των φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	43
Γράφημα 19: Ποσοστό δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Δήμο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.....	44
Γράφημα 20: Ποσοστό δικαιούχων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας.....	45
Γράφημα 21: Ποσοστό δικαιούχων ανά κατηγορία ποσού επιχορήγησης.....	46
Γράφημα 22: Ποσοστό δικαιούχων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά νομική μορφή.....	47

Αντικείμενο και Σκοπός της Ετήσιας Έκθεσης

Το παρόν παραδοτέο Π. 1.2.6 με τίτλο «Ετήσιες εκθέσεις διάγνωσης των αναγκών του τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια (έτη 2021-2022-2023)», αποτελεί τμήμα του Πακέτου Εργασιών (ΠΕ) «Μελέτες – Έρευνες Μηχανισμού – Τροφοδότηση αναπτυξιακού προγραμματισμού για την ΠΠ 2014 – 2020 και 2021 – 2027» του έργου «Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών για την Ανάπτυξη και Λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης της Αγοράς Εργασίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος» - MIS 5075872, το οποίο υλοποιείται στα πλαίσια της Πράξης «Δημιουργία Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας MIS 5075872», με Αναθέτουσα Αρχή την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του εν λόγω παραδοτέου περιλαμβάνονται 3 συνολικά **«Ετήσιες εκθέσεις διάγνωσης των αναγκών του τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια (έτη 2021-2022-2023)»**, δεδομένου ότι ο τομέας της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σχετίζεται με αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας, που αποσκοπούν να παράσχουν πληροφόρηση σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση των κοινωνικών επιχειρήσεων (προφίλ, ανάγκες σε υπηρεσίες, προγράμματα, θέσεις εργασίας, δεξιότητες κλπ) σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Στόχος του Παραδοτέου είναι η **διάγνωση των αναγκών του τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας** ως ένας τομέας που αποτελεί εναλλακτική πηγή απασχόλησης για ανέργους και ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα αποτελεί ένα διακριτό στόχο πολιτικής που εναρμονίζεται με την Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης – ΕΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αλλά και ένας από τους πρόσθετους στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που, με βάση τα οποία επιδιώκεται, να μετατρέψει τις αναπτυξιακές ευκαιρίες της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε απτά αποτελέσματα ευκαιριών ένταξης στην τοπική αγορά εργασίας για τους ανέργους και τις ευπαθείς ομάδες, καθώς ο ίδιος ο τομέας της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας μπορεί να συνδεθεί με τα αναπτυξιακά πλεονεκτήματα για την περιοχή παρέμβασης.

Η μελέτη θα συμβάλλει καθοριστικά στην αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας της Περιφέρειας ως προς την παρακολούθηση και τη διάγνωση των αναγκών του τοπικού

παραγωγικού συστήματος, με σκοπό τον ορθό σχεδιασμό πολιτικών και δράσεων για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, στόχος της μελέτης είναι η αξιοποίηση αυτής της πληροφόρησης κατά το σχεδιασμό, βάσει δεδομένων, των προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (κατάρτισης, εκπαίδευσης και δημιουργίας θέσεων εργασίας),

Για την εκπόνηση του παραδοτέου λήφθηκαν υπόψη η υφιστάμενη κατάσταση του τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με τα στοιχεία του Μητρώου Φορών Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, οι ενέργειες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την ενίσχυση των φορέων Κ.Α.Ο. και του τομέα της κοινωνικής οικονομίας ευρύτερα, μέσω του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020, καθώς και παραδείγματα καλών πρακτικών από την ελληνική επικράτεια.

Επίσης, ελήφθησαν υπόψη όλα τα στρατηγικά και επιχειρησιακά κείμενα της περιφέρειας που αφορούν την αναπτυξιακή στρατηγική της και τη στοχοθεσία της για τα επόμενα έτη, όπως: το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2020 – 2023, το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014 – 2020, το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2022, το Επενδυτικό Πλάνο για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, το Περιφερειακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδος 2021 – 2027, καθώς και το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2021 – 2025.

Τέλος, η Έκθεση συνθέτει όλα τα ευρήματα και τα δεδομένα που θα προκύψουν από την παραπάνω ανάλυση ώστε να καταλήξει σε προτάσεις σχετικά με προτεινόμενες δράσεις για την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε περιφερειακό επίπεδο, με συγχρηματοδότηση από το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020.

Σύνοψη

Το παρόν παραδοτέο Π. 1.2.6 «**Ετήσιες εκθέσεις διάγνωσης των αναγκών του τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια (έτη 2021-2022-2023)**» αποτελεί την δεύτερη από τις τρεις σχετικές ετήσιες εκθέσεις και περιλαμβάνει την καταγραφή του τομέα, την αποτύπωση των δεδομένων των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, την αποτύπωση δεδομένων από την ένταξη κοινωνικών επιχειρήσεων στο ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020, την παρουσίαση καλών πρακτικών από την ελληνική επικράτεια και προτεινόμενες δράσεις προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.

Για την κατάρτιση των προτεινόμενων δράσεων, οι οποίες δύναται να αποτελέσουν μέρος ενός συνολικότερου περιφερειακού σχεδίου ανάπτυξης του οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και το οποίο ξεκίνησε να αποτυπώνεται στην πρώτη έκθεση και θα αποτυπωθεί περαιτέρω στην τελευταία έκθεση, μελετήθηκαν κατ' αρχάς το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, καθώς και το εθνικό θεσμικό πλαίσιο.

Επίσης, μελετήθηκαν τα χαρακτηριστικά και οι τομείς δραστηριοποίησης των φορέων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, καθώς και τα δεδομένα (πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, ευκαιρίες, απειλές) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ανά Περιφερειακή Ενότητα. Από τις εν λόγω μελέτες, αναδείχθηκαν οι κύριες τάσεις δραστηριοποίησης των κοινωνικών επιχειρήσεων ανά Περιφερειακή Ενότητα, καθώς και το προφίλ της κοινωνικής επιχείρησης σε επίπεδο Περιφέρειας. Επίσης, αναδείχθηκαν οι τομείς/κλάδοι που εκτιμώνται ως προνομιακοί για την δραστηριοποίηση κοινωνικών επιχειρήσεων, ανά Περιφερειακή Ενότητα, ενώ παράλληλα καταγράφηκαν δεδομένα (π.χ. δυσκολία πρόσβασης των κοινωνικών επιχειρήσεων, ανάγκη αναβάθμισης των δεξιοτήτων των μελών και των εργαζομένων των κοινωνικών επιχειρήσεων, έλλειψη μηχανισμών υποστήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας), που απαραίτητα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση και την εφαρμογή πολιτικών υποστήριξης και ενίσχυσης του τομέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Επίσης, έχει πραγματοποιηθεί έρευνα με δομημένο ερωτηματολόγιο όπου καταγράφηκαν και αναλύθηκαν οι προτάσεις εθνικών και τοπικών φορέων σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικών, αναφορικά με την υποστήριξη και την ανάπτυξη του τομέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, πάντοτε υπό το πρίσμα της ενίσχυσης της απασχόλησης, της

επίτευξης θετικού κοινωνικού αντικτύπου και της επίτευξης κοινωνικής καινοτομίας. Επιπρόσθετα, μελετήθηκε η πορεία του τομέα της Κοινωνικής Αλληλέγγυας Οικονομίας την διετία 2021-2022, όπου διαπιστώθηκε η αύξηση του φορέα και η διατήρηση του κυρίαρχου προφίλ της κοινωνικής επιχείρησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, γεγονός που εδραιώνει τόσο την αναγκαιότητα ενεργειών για την υποστήριξη του τομέα όσο και την κατεύθυνση των υποστηρικτικών ενεργειών.

Στο πλαίσιο αυτό, καταρτίστηκαν πρόσθετες προτεινόμενες δράσεις για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, προϋπολογισμού 1,5εκ€ περίπου, οι οποίες αφορούν:

- την ανάπτυξη οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, μέσω ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης για την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας
- την υποστήριξη κοινωνικών φορέων για την ανάληψη πρωτοβουλιών σύστασης και λειτουργίας Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων
- την υποστήριξη ερασιτεχνικών καλλιτεχνικών σχημάτων για την μετεξέλιξή τους σε φορείς Κ.Αλ.Ο., με δραστηριότητα στον τομέα του πολιτισμού

Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή

Η παρούσα Έκθεση, διαρθρώνεται στις ακόλουθες ενότητες:

- **Κεφάλαιο 0:** αποτελεί την **Εισαγωγή** της παρούσας έκθεσης, όπου αποτυπώνονται στοιχεία σχετικά με την ταυτότητα του έργου, το αντικείμενο και το σκοπό της παρούσας έκθεσης, ενώ παράλληλα αποτελεί τον οδηγό για τις επόμενες ενότητες αυτής.
- **Κεφάλαιο 1:** Παρουσιάζεται το **Εθνικό Σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία** που εκπονήθηκε πρόσφατα από το Υπουργείο Εργασίας για την Κοινωνική Οικονομία και καθορίζει το νέο πλαίσιο ανάπτυξης κοινωνικών επιχειρήσεων.
- **Κεφάλαιο 2:** Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο **παρουσιάζεται η υφιστάμενη κατάσταση του τομέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας**, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας για το έτος 2022. **Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην παρουσίαση και ανάλυση στοιχείων ανά Περιφερειακή Ενότητα**, ώστε να εντοπιστούν οι ομοιότητες και οι διαφοροποιήσεις στα χαρακτηριστικά και στην δραστηριοποίηση των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων, **με απώτερο στόχο τον σχεδιασμό υποστηρικτικών δράσεων, που ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες.**
- **Κεφάλαιο 3:** Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο γίνεται **παρουσίαση των χαρακτηριστικών των φορέων Κ.Αλ.Ο. που εντάχθηκαν στην δράση «Στήριξη υφιστάμενων και υπό σύσταση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) στην Δυτική Ελλάδα»**, του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020, ώστε να αναζητηθούν στοιχεία που αναδεικνύουν και επηρεάζουν την συμπεριφορά των φορέων Κ.Αλ.Ο. ως προς την συμμετοχή τους σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.
- **Κεφάλαιο 4:** Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο **παρουσιάζονται καλές πρακτικές από την ελληνική επικράτεια σε διαφορετικά πεδία δραστηριοποίησης**, ώστε να αποτελέσουν παράδειγμα και να αναζητηθούν ενέργειες μεταφοράς τους στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και υιοθέτησής τους από τους φορείς της περιοχής.
- **Κεφάλαιο 5:** Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο **παρουσιάζονται προτάσεις/δράσεις που δύναται να αποτελέσουν μέρος ενός συνολικότερου περιφερειακού σχεδίου δράσης για την υποστήριξη και την ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας**. Για την κατάρτιση των προτεινόμενων προτάσεων/δράσεων έχουν ληφθεί υπόψη δεδομένα και συμπεράσματα των προηγούμενων κεφαλαίων της παρούσας έκθεσης. Βασική πηγή χρηματοδότησης των δράσεων για την ενίσχυση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας αποτελεί το «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027»

(«ΕΣΠΑ 2021-2027») με τα προγράμματα (τομεακά και περιφερειακά) που το απαρτίζουν. Ειδικότερα, βαρύτητα δίνεται σε δύο τομεακά προγράμματα, «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» και «Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2021-2027», καθώς και στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027».

Κεφάλαιο 2: Συνοπτική Παρουσίαση του Σχεδίου Δράσης για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε εθνικό επίπεδο

Το Σχέδιο Δράσης της Ε.Ε. για την Κοινωνική Οικονομία προσφέρει ένα πλαίσιο για την προώθηση της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας μέχρι το 2030. Ορίζει έναν αριθμό δράσεων που πρέπει να πραγματοποιηθούν, σε συνδυασμό με την εφαρμογή του, για να επιτευχθούν οι στόχοι για την απασχόληση και τη μείωση της φτώχειας που προκύπτουν από τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ικανότητα της κοινωνικής οικονομίας να δημιουργεί θέσεις εργασίας και να προωθεί την κοινωνική συνοχή, και επισημαίνει ότι η επίτευξη αυτών των στόχων απαιτεί συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και διεθνές επίπεδο.

Η Κοινωνική οικονομία θεσμοθετήθηκε με τον Νόμο 4430/2016 με τίτλο *Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις* (ΦΕΚ 205/Α/31-10-2016). Ο παραπάνω νόμος περιγράφει τον όρο "Κ.Α.Ο." ως το σύνολο οικονομικών δραστηριοτήτων που βασίζονται σε μια οργάνωση των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης που είναι δημοκρατική, ισότιμη, αλληλέγγυα και συνεργατική. Αυτές οι δραστηριότητες αναπτύσσονται με σεβασμό προς το φυσικό περιβάλλον και την αξία του ανθρώπου. Επίσης στον εν λόγω νόμο περιγράφονται τα χαρακτηριστικά των φορέων Κ.Α.Ο.

Σε επίπεδο περιφέρειας **η Αττική εμφανίζεται να έχει τις περισσότερους οργανισμούς της κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας**, με τις περιφέρειες Βόρειου Αιγαίου και Κεντρικής Μακεδονίας να έχουν τον μεγαλύτερο κύκλο εργασιών το 2020.

Σύμφωνα με στοιχεία του **Γενικού Μητρώου Φορέων Κ.Α.Ο.** εντάσσονται συνολικά 1729 «ενεργοί» φορείς, το 93,2% των οποίων έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και το 6,8% στο Ειδικό Μητρώο Άλλων Φορέων Κ.Α.Ο.

Οι μορφές επιχειρήσεων **Φορέων Κ.Α.Ο.** που εντάσσονται στα παραπάνω μητρώα σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Καινοτομία (2023) αποτυπώνονται στους παρακάτω πίνακες:

Πίνακας 1: Κατανομή ανά νομική μορφή των «ενεργών» φορέων του Μητρώου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (31/8/2022)

ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας	1.514	93,9
Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων	34	2,1
Κοι.Σ.Π.Ε	29	1,8
Συνεταιρισμοί Εργαζομένων	18	1,1
Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων	17	1,1
ΣΥΝΟΛΟ	1.612	100

Πηγή: «Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία & την Κοινωνική Καινοτομία» Μάρτιος 2023, Επεξεργασία συμβούλου ΕΕΟ

Πίνακας 2: Κατανομή ανά νομική μορφή των «ενεργών» φορέων του **Ειδικού Μητρώου Άλλων Φορέων Κ.Α.Ο.** (31/8/2022)

ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Αστικές εταιρίες των αρ. 741 επ. Α.Κ.	78	66,6
Σωματεία (αρ.78 επ. Α.Κ.)	22	18,8

Αστικοί Συνεταιρισμοί του ν.1667/1986	8	6,8
Λοιπές νομικές μορφές	7	6,0
Αγροτικοί Συνεταιρισμοί των ν.4384/2016 και ν. 4673/2020	2	1,8
ΣΥΝΟΛΟ	117	100

Πηγή: «Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία & την Κοινωνική Καινοτομία» Μάρτιος 2023, Επεξεργασία συμβούλου ΕΕΟ

Η Εθνική Στρατηγική έχει ως στόχο να ενισχύσει την Κοινωνική Οικονομία, προκειμένου να προάγει την δυναμική ανάπτυξή της και να αξιοποιήσει τα οφέλη που προσφέρει στην Ελλάδα. Με βάση τα ευρήματα της μελέτης και λαμβάνοντας υπόψη την υπάρχουσα κατάσταση και την ευρωπαϊκή στρατηγική, η Εθνική Στρατηγική εστιάζει στις εξής προκλήσεις:

α) **Αναθεώρηση του θεσμικού/ρυθμιστικού πλαισίου της Κ.Α.Λ.Ο.** για να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου με βάση τις σύγχρονες ανάγκες. Παράλληλα, απαιτείται αναβάθμιση του ενιαίου μητρώου φορέων ΚΟ, έτσι ώστε να περιλαμβάνονται όλοι οι φορείς, ανεξάρτητα από την εγγραφή τους σε άλλα μητρώα, προκειμένου να προχωρήσει μια πιο ολοκληρωμένη καταγραφή του οικοσυστήματος.

β) **Υποστήριξη της πρόσβασης των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. σε χρηματοδότηση** μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασής τους σε υπάρχουσες πηγές χρηματοδότησης, είτε από το δημόσιο (όπως το Πρόγραμμα Κυβέρνησης Διαφάνειας και Συγκράτησης) είτε από ιδιωτικούς φορείς (μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και μεσαζόντων), προωθώντας τη δημιουργία και την παροχή χρηματοδοτικών προϊόντων και εργαλείων.

γ) **Ενίσχυση των ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών** στον τομέα της Κ.Α.Λ.Ο. Τα στελέχη του δημόσιου τομέα και οι φορείς Κ.Α.Λ.Ο. χρειάζονται περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση σχετικά με την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική καινοτομία, ενώ επίσης απαιτούνται τομεακές γνώσεις και κατανόηση της φύσης της "κοινωνικής οικονομίας".

δ) **Υποστήριξη της δικτύωσης του οικοσυστήματος.** Η δημιουργία συνεργιών και συνεργασιών μεταξύ των φορέων της ΚΟ είναι απαραίτητη και επιθυμητή. Το κράτος μπορεί να στηρίξει και να προωθήσει αυτήν τη δικτύωση δημιουργώντας φυσικούς και διαδικτυακούς χώρους συνάντησης, όπως εκθέσεις και διαδικτυακές πλατφόρμες, όπου οι

φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να συναντηθούν και να αναπτύξουν συνεργασίες.

ε) Ευαισθητοποίηση και επικοινωνία της ιδέας και αξίας της κοινωνικής οικονομίας.

Είναι απαραίτητο να ενημερωθούν οι πολίτες σχετικά με την Κ.Α.Ο. και τα πλεονεκτήματα της. Παρόλο που η κοινωνία έχει θετική στάση απέναντι της, υπάρχει έλλειψη γνώσης σχετικά με την κοινωνική επιχειρηματικότητα ως μοντέλο επιχειρηματικότητας και τον τρόπο λειτουργίας της ΚΟ.

Η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Οικονομία αποσκοπεί στην προώθηση της ανάπτυξης της Κοινωνικής Οικονομίας στην Ελλάδα, επιλύοντας τα ζητήματα που αντιμετωπίζει αυτός ο τομέας και ενσωματώνοντας τις διεθνείς εξελίξεις. Η στρατηγική βασίζεται στις παρακάτω βασικές αρχές:

- **Συμμετοχικός σχεδιασμός:** Η στρατηγική σχεδιάζεται μέσω διαβούλευσης και έρευνας πεδίου, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι απόψεις και οι ανάγκες των ενδιαφερομένων φορέων.
- **Συμπερίληψη/ενσωμάτωση:** Η στρατηγική επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι καμία ομάδα ή προσέγγιση δεν αποκλείεται, ενισχύοντας έτσι την κοινωνική συνοχή και τη δημοκρατία στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας.
- **Ανθεκτικότητα:** Η στρατηγική προωθεί την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τομέα, αντιμετωπίζοντας τα εμπόδια που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της Κοινωνικής Οικονομίας.
- **Η Κοινωνική Οικονομία θεωρείται εργαλείο για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων,** ανταποκρινόμενη στις ανάγκες των ενδιαφερομένων με τον πλέον άμεσο τρόπο.
- **Τρίπτυχο green-digital-social:** Η στρατηγική ενσωματώνει τη διάσταση του περιβάλλοντος, της ψηφιακής τεχνολογίας και του κοινωνικού αντίκτυπου σε όλες τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Επιπλέον, η κοινωνική καινοτομία ενσωματώνεται στις δράσεις της στρατηγικής.

Οι εν λόγω αρχές αποτελούν τη βάση της εθνικής στρατηγικής για την Κοινωνική Οικονομία και καθοδηγούν την ανάπτυξη και την εφαρμογή των μέτρων για την προώθηση της Κοινωνικής Οικονομίας στην Ελλάδα.

Η Εθνική Στρατηγική αποτελείται από πέντε στρατηγικούς στόχους, που είναι οι πυλώνες της Στρατηγικής, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης:

- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1: Επικαιροποίηση του Θεσμικού/ Κανονιστικού Πλαισίου
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2: Ανάπτυξη στοχευμένων Χρηματοδοτικών Εργαλείων
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3: Ενίσχυση Ικανοτήτων
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4: Ενίσχυση της Δικτύωσης και των Συνεργασιών
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5: Ευαισθητοποίηση και Επικοινωνία

Στον ακόλουθο πίνακα φαίνεται η εξειδίκευση των Στρατηγικών Στόχων σε Ειδικούς:

Πίνακας 3: Εξειδίκευση των Στρατηγικών Στόχων σε Ειδικούς Στόχους

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
<p>ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1</p> <p>Ανάπτυξη ενός ευνοϊκού θεσμικού/κανονιστικού και λειτουργικού πλαισίου για την ενίσχυση του οικοσυστήματος Κ.ΑΛ.Ο.</p>	<p>1.1 Επικαιροποίηση, διεύρυνση και εναρμόνιση του Θεσμικού/ Κανονιστικού πλαισίου</p> <p>1.2 Ενσωμάτωση της κανονιστικής διάστασης της Κ.ΑΛ.Ο. στο ευρύτερο επιχειρηματικό περιβάλλον</p>
<p>ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2</p> <p>Διευκόλυνση της πρόσβασης των οργανισμών ΚΟ στην χρηματοδότηση</p>	<p>2.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης οργανισμών Κ.ΑΛ.Ο. σε κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία/προϊόντα και μηχανισμούς</p> <p>2.2 Ενίσχυση της συμμετοχής οργανισμών Κ.ΑΛ.Ο. σε δημόσιους διαγωνισμούς</p> <p>2.3 Βελτίωση της πρόσβασης οργανισμών Κ.ΑΛ.Ο. στις αγορές: στην προσφορά προϊόντων/υπηρεσιών για τα οποία υπάρχει ζήτηση από το δημόσιο αλλά και τον ιδιωτικό τομέα.</p> <p>2.4 Ενίσχυση της συμμετοχής των οργανισμών Κ.ΑΛ.Ο. σε επιχορηγήσεις και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα</p>

<p>ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3</p> <p>Απόκτηση ικανοτήτων ώστε οι οργανισμοί Κ.ΑΛ.Ο. και οι δημόσιοι φορείς να συνεργάζονται αποτελεσματικά στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων</p>	<p>3.1 Ενίσχυση των ικανοτήτων των μελών εντός και εκτός οικοσυστήματος</p> <p>3.2 Συνεργασία μεταξύ φορέων Κ.ΑΛ.Ο. και επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, υποστηριζόμενη από κοινή δικτύωση και συμπράξεις</p>
<p>ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4</p> <p>Δικτύωση και ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ φορέων Κ.ΑΛ.Ο.</p>	<p>4.1 Ενίσχυση και βελτίωση της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών συνιστωσών του οικοσυστήματος Κ.ΑΛ.Ο.</p>
<p>ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5 Ευαισθητοποίηση και επικοινωνία</p>	<p>5.1 Αύξηση της αναγνωρισιμότητας της Κ.ΑΛ.Ο</p>

Πηγή: «Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία & την Κοινωνική Καινοτομία» Μάρτιος 2023, Επεξεργασία συμβούλου ΕΕΟ

Ο κάθε Ειδικός στόχος της Εθνικής Στρατηγικής αναλύεται σε δράσεις με βάση τα κριτήρια συνάφεια, καταλληλότητα και συνοχή. Οι δράσεις κατηγοριοποιούνται σε 2 κατηγορίες:

- Τις δράσεις άμεσης προτεραιότητας που έχουν την δυνατότητα να αρχίσουν έως το 1^ο τρίμηνο του 2024
- Τις δράσεις που μπορούν να ξεκινήσουν μετά το 2^ο εξάμηνο του 2024

Όλες οι δράσεις πρέπει να υλοποιηθούν έως το τέλος του 2027.

Οι δράσεις άμεσης προτεραιότητας είναι οι παρακάτω:

Πίνακας 4: Δράσεις Κοινωνικής Οικονομίας-Άμεσης Προτεραιότητας

ΑΜΕΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Δράση 1η: Εκσυγχρονισμός θεσμικού / κανονιστικού πλαισίου για την ίδρυση και λειτουργία οργανισμών Κ.ΑΛ.Ο.
Δράση 2η: Ανάπτυξη Εργαλείων Μέτρησης Κοινωνικού Αντίκτυπου (σε συνεργασία με το πεδίο)
Δράση 3η: Ανάπτυξη μηχανισμού για το συντονισμό και την παρακολούθηση των δημόσιων πολιτικών για την Κ.ΑΛ.Ο.

Δράση 4η: Ανάπτυξη σε συνεργασία με την Αναπτυξιακή Τράπεζα Χρηματοδοτήσεων ειδικών για το οικοσύστημα Κ.Α.Λ.Ο.
Δράση 5η: Ενίσχυση των πρωτοβουλιών στο πεδίο για τη δημιουργία χρηματοδοτικών εργαλείων/μηχανισμών στο εσωτερικό της Κ.Α.Λ.Ο.
Δράση 6η: Αξιοποίηση των Κοινωνικά Υπεύθυνων Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΥΔΣ) στην ανάπτυξη της Κ.Α.Λ.Ο.
Δράση 7η: Επιμόρφωση των οργανισμών Κ.Α.Λ.Ο. σχετικά με το πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις
Δράση 8η: Ενίσχυση της πρόσβασης στις αγορές (Access to Market)-Ενίσχυση των κοινωνικών αγορών και των εφοδιαστικών τους αλυσίδων
Δράση 9η: Σχεδιασμός και υλοποίηση στοχευμένων δράσεων επιχειρηματικότητας για την ενίσχυση των εγχειρημάτων Κ.Α.Λ.Ο. σε συγκεκριμένους τομείς
Δράση 10η: Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ φορέων Κ.Α.Λ.Ο. και επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα
Δράση 11η: Χρηματοδότηση clusters (συστάδων) για την προώθηση πρωτοβουλιών Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας
Δράση 12η: Σχεδιασμός και υλοποίηση στοχευμένων δράσεων επιχειρηματικότητας για την ενίσχυση των εγχειρημάτων Κ.Α.Λ.Ο. (στοχευμένες δράσεις για ευάλωτες ομάδες στόχους, με πιλοτικό χαρακτήρα)
Δράση 13η: Ενίσχυση της ικανότητας των υποστηρικτικών μηχανισμών να παρέχουν υπηρεσίες για την ανάπτυξη της Κ.Α.Λ.Ο. - Περιφερειακοί μηχανισμοί υποστήριξης υφιστάμενων και νέων φορέων Κ.Α.Λ.Ο., αναβάθμιση του θεσμού των περιφερειακών μηχανισμών
Δράση 14η: Ανάπτυξη και λειτουργία Θερμοκοιτίδων Στήριξης Εγχειρημάτων Κ.Α.Λ.Ο. / κίνητρα για ενσωμάτωση της Κ.Α.Λ.Ο. σε συμβατικές θερμοκοιτίδες/επιταχυντές
Δράση 15η: Ενίσχυση των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης (ΔΥΠΑ) για την ενσωμάτωση της διάστασης της Κ.Α.Λ.Ο. στο ατομικό σχέδιο δράσης και στα λοιπά εργαλεία ενημέρωσης και προώθησης της απασχόλησης
Δράση 16η: Θερμοκοιτίδες Κοινωνικών Επιχειρήσεων (ΔΥΠΑ-Σχολές Μαθητείας)
Δράση 17η: Σχεδιασμός και παροχή προγραμμάτων επιμόρφωσης για τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς
Δράση 18η: Ανάπτυξη συνεργασιών και δικτύων μεταξύ οργανισμών Κ.Α.Λ.Ο. και άλλων μελών του οικοσυστήματος (τριπλή-τετραπλή έλικα), υλοποίηση εθνικού θεματικού δικτύου Κ.Α.Λ.Ο.

Δράση 19η: Δίκτυο Πόλεων και Περιφερειών για την Κ.ΑΛ.Ο. και την κοινωνική οικονομία
Δράση 20η: Εκπαίδευση φορέων Κ.ΑΛ.Ο. στη μεθοδολογία σύστασης και λειτουργίας ανταποδοτικών δικτύων και ενώσεων
Δράση 21η: Υλοποίηση στοχευμένων ενεργειών ενημέρωσης για την Κ.ΑΛ.Ο. σε διαφορετικά κοινά και ομάδες στόχους (ανά ομάδα στόχο)-Ανάπτυξη και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για νέους, φοιτητές και μαθητές
Δράση 22η: Ανάπτυξη προγράμματος συνεργασιών για την προβολή, προώθηση και καθιέρωση του τομέα (Εκθέσεις, Συνέδρια, Δίκτυα, ανταλλαγή καλών πρακτικών, κλπ.)
Δράση 23η: Ανάπτυξη επικοινωνιακού σχεδίου δράσης και ενιαίου οδικού χάρτη για την υλοποίηση δράσεων προβολής και ενημέρωσης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, εμπλέκοντας τους Περιφερειακούς Μηχανισμούς.
Δράση 24η: Μελέτη και ανάλυση προδιαγραφών για τη σύσταση Εθνικού Κέντρου Ικανοτήτων για την Κοινωνική Καινοτομία (ΕΚΙΚΚ)
Δράση 25η: Οργάνωση και λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Ικανοτήτων για την Κοινωνική Καινοτομία (ΕΚΙΚΚ), ανάπτυξη συνεργασιών και δικτύωση του ΕΚΙΚΚ σε διεθνές επίπεδο
Δράση 26η: Ενίσχυση των δράσεων της Κοινωνικής Καινοτομίας σε εθνικό επίπεδο

Πηγή: «Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία & την Κοινωνική Καινοτομία» Μάρτιος 2023, Επεξεργασία συμβούλου ΕΕΟ

Πίνακας 5: Δράσεις Κοινωνικής Καινοτομίας-Άμεσης Προτεραιότητας

ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
Δράση 24η: Μελέτη και ανάλυση προδιαγραφών για τη σύσταση Εθνικού Κέντρου Ικανοτήτων για την Κοινωνική Καινοτομία (ΕΚΙΚΚ)
Δράση 25η: Οργάνωση και λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Ικανοτήτων για την Κοινωνική Καινοτομία (ΕΚΙΚΚ), ανάπτυξη συνεργασιών και δικτύωση του ΕΚΙΚΚ σε διεθνές επίπεδο
Δράση 26η: Ενίσχυση των δράσεων της Κοινωνικής Καινοτομίας σε εθνικό επίπεδο

Πηγή: «Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία & την Κοινωνική Καινοτομία» Μάρτιος 2023, Επεξεργασία συμβούλου ΕΕΟ

Πίνακας 6: Μεσοπρόθεσμες Δράσεις

ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
1. Ανάπτυξη αλυσίδων αξίας φορέων Κ.ΑΛ.Ο. με βιομηχανικές επιχειρήσεις (industrial symbiosis)
2. Έλεγχος φορολογικής νομοθεσίας και αξιολόγηση δυνητικών κινήτρων στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

3. Θέσπιση προβλέψεων για την ένταξη των εκπροσώπων της Κ.ΑΛ.Ο. στην ΟΚΕ
4. Σχεδιασμός και παροχή επιμόρφωσης για τους οργανισμούς Κ.ΑΛ.Ο. ώστε να βελτιωθούν οι επιχειρηματικές της ικανότητες και οι ικανότητες για δραστηριοποίησή τους στην αγορά
5. Ολοκληρωμένες δράσεις για την προαγωγή της Κ.ΑΛ.Ο. σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με έμφαση στις διαπεριφερειακές ή/και διασυνοριακές ανταλλαγές και τα δίκτυα
6. Ανάπτυξη μηχανισμού σηματοδότησης των εγχειρημάτων Κ.ΑΛ.Ο. στη βάση των προβλέψεων του Σχεδίου Δράσης της Ε.Ε.
7. Δορυφόρος Λογαριασμός Κοινωνικής Οικονομίας

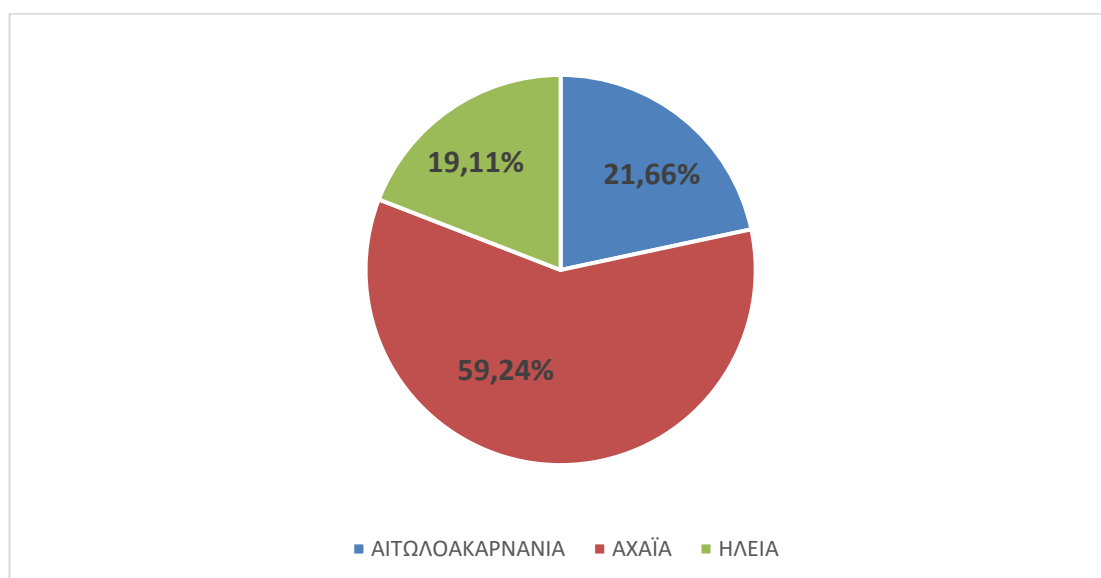
Κεφάλαιο 3: Υφιστάμενη κατάσταση τομέα κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Οι ενεργοί **Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας** ανέρχονται σε εκατόν πενήντα επτά (157), σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Η γεωγραφική κατανομή ανά Περιφερειακή Ενότητα των εν λόγω φορέων αποτυπώνεται στον Πίνακα 1 και στο Γράφημα 1, με το κύριο χαρακτηριστικό να είναι ότι **το 60% περίπου των φορέων δραστηριοποιείται στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας**, καθώς και ότι το ποσοστό αυτό διατηρείται σταθερό την τελευταία διετία, παρά την αύξηση των φορέων Κ.Α.Ο. και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες.

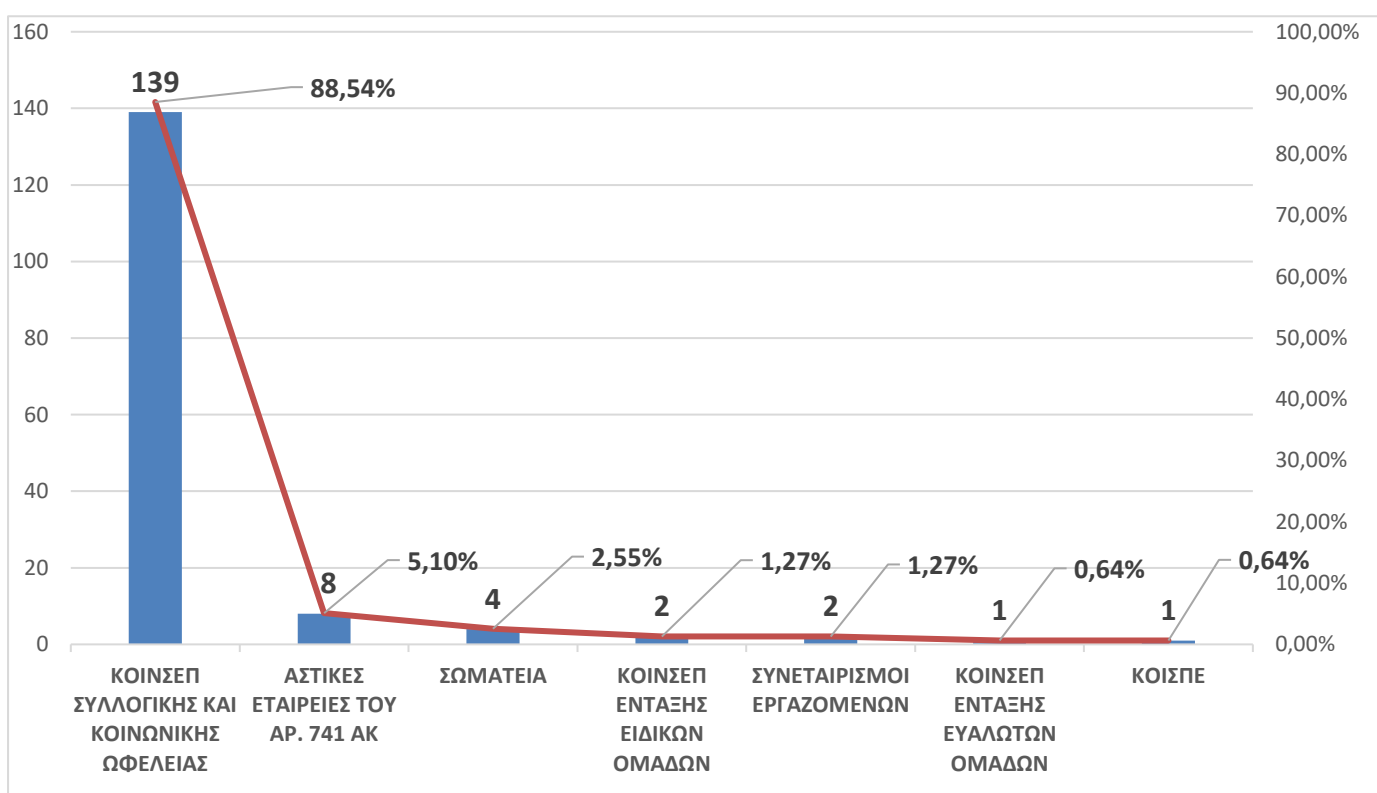
Πίνακας 7: Πλήθος Φορέων Κ.Α.Ο. ανά γεωγραφική ενότητα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΟΣ ΦΟΡΕΩΝ Κ.Α.Ο.
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	34
ΑΧΑΪΑΣ	93
ΗΛΕΙΑΣ	30
Σύνολο	157

Γράφημα 1: Ποσοστό φορέων Κ.Α.Ο. ανά Περιφερειακή ενότητα επί του συνόλου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων Κ.Αλ.Ο. που δραστηριοποιείται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (88,5%) υπάγεται στη νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας (139 σε σύνολο 157), ενώ συναντώνται επίσης οι νομικές μορφές/κατηγορίες της Αστικής Εταιρείας του αρ. 741 του Α.Κ. (8 φορείς), του Σωματείου του αρ. 748 του Α.Κ. (4 φορείς), της Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων (2 φορείς), του Συνεταιρισμού Εργαζομένων (2 φορείς), της Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων (1 φορέας), και του Κοι.Σ.Π.Ε. (1 φορέας). Τα εν λόγω στοιχεία αποτυπώνονται σε πλήθος και ποσοστό στο Γράφημα 2.

Γράφημα 2: Νομική μορφή/κατηγορία φορέων Κ.Αλ.Ο. στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι φορείς Κ.Αλ.Ο. στην περιοχή καλύπτουν ευρύτατη γκάμα, με την κατηγορία

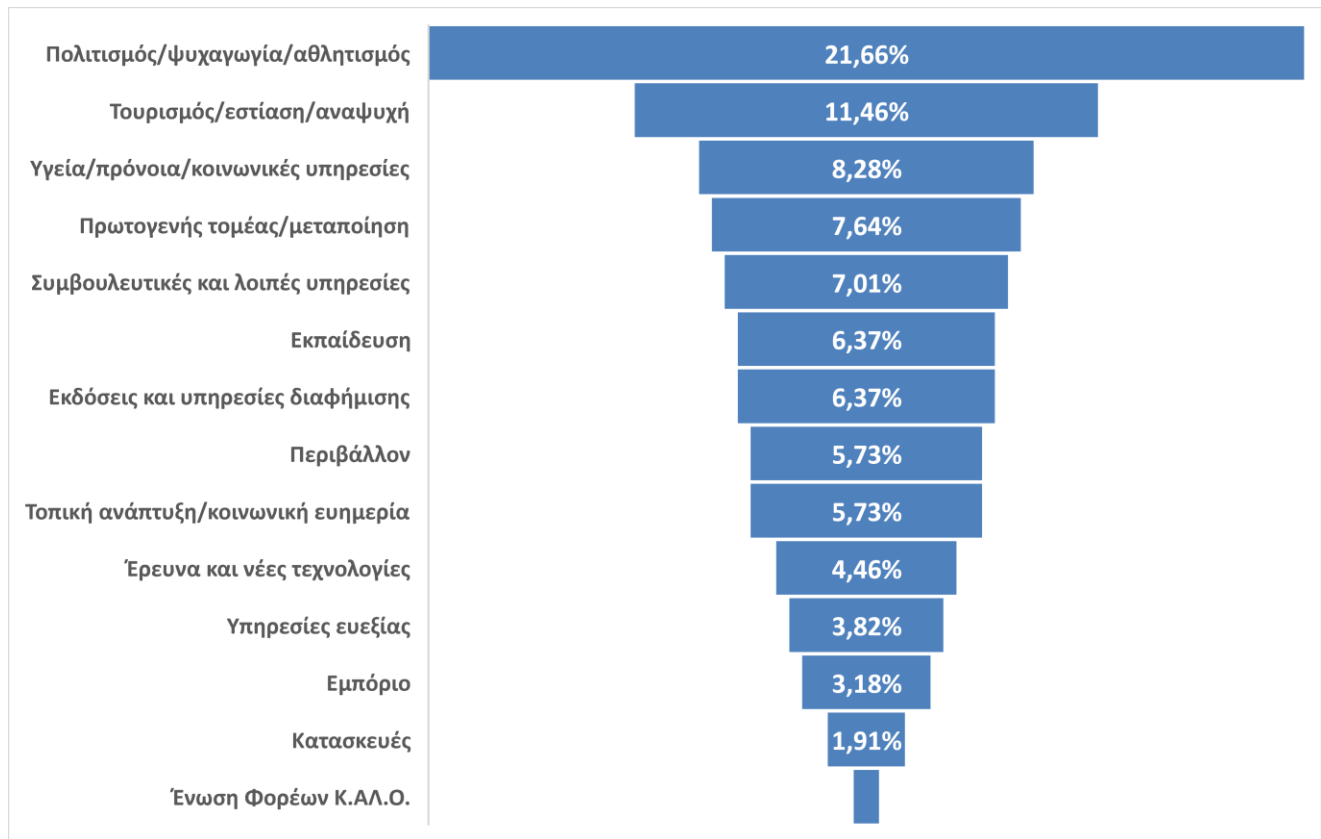
- «Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός» να κατέχει την μερίδα του λέοντος (34 φορείς) και τις κατηγορίες «Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή» (18 φορείς),
- «Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες» (13 φορείς),
- «Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση» (12 φορείς),
- «Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες» (11 φορείς),»

- «Εκπαίδευση» (10 φορείς) και
- «Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης» (10 φορείς) να έπονται.

Γενικότερα, οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των φορέων Κ.Αλ.Ο. ομαδοποιούνται σε δεκατέσσερις (14) κατηγορίες, οι οποίες αποτυπώνονται στον Πίνακα 2 και στο Γράφημα 3, ως προς το πλήθος και το ποσοστό αντίστοιχα.

Πίνακας 8: Πλήθος φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας

A/A	Κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας	Πλήθος φορέων
1	Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός	34
2	Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή	18
3	Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες	13
4	Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση	12
5	Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες	11
6	Εκπαίδευση	10
7	Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης	10
8	Περιβάλλον	9
9	Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία	9
10	Έρευνα και νέες τεχνολογίες	7
11	Υπηρεσίες ευεξίας	6
12	Εμπόριο	5
13	Κατασκευές	3
14	Ένωση Φορέων Κ.Αλ.Ο.	1
	Αδιευκρίνιστη επιχειρηματική δραστηριότητα	9
ΣΥΝΟΛΟ		157

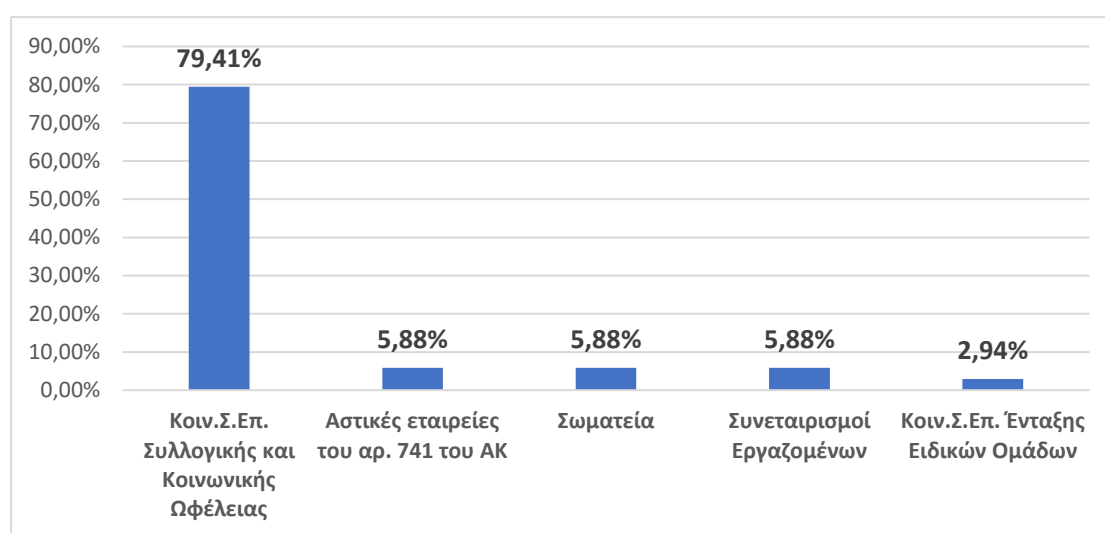
Γράφημα 3: Ποσοστό φορέων Κ.Α.Ο. ανά επιχειρηματική δραστηριότητα

2.1 Φορείς Κ.Α.Ο. στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας

Οι φορείς Κ.Α.Ο. στην **Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας** ανέρχονται σε τριάντα έναν (34) και ως προς την νομική μορφή/κατηγορία που υπάγονται διακρίνονται σε:

✓	Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας	27 φορείς
✓	Αστικές Εταιρείες του αρ. 741 του Α.Κ.	2 φορείς
✓	Σωματεία	2 φορείς
✓	Συνεταιρισμοί Εργαζομένων	2 φορείς
✓	Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων	1 φορέας

Γράφημα 4: Ποσοστό φορέων Κ.Α.Ο. ανά νομική μορφή/κατηγορία στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας

Συγκρίνοντας τα Γραφήματα 2 & 4 διαπιστώνεται ότι η κατηγοριοποίηση των Φορέων Κ.Α.Ο. της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας ως προς τη νομική μορφή/κατηγορία ακολουθεί την τάση της αντίστοιχης κατηγοριοποίησης σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, **με την συντριπτική πλειοψηφία των φορέων να υπάγονται στη νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας (79,41%)** και να ακολουθούν οι κατηγορίες της Αστικής Εταιρείας του αρ. 741 του Α.Κ., του Σωματείου, του Συνεταιρισμού Εργαζομένων και της Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων, καταλαμβάνοντας πολύ μικρό μέρος του συνόλου.

Τα ιδιαίτερα στοιχεία αναφορικά με τη νομική μορφή/κατηγορία των φορέων, σε επίπεδο Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, είναι **ότι δεν συναντώνται οι νομικές μορφές/κατηγορίες της**

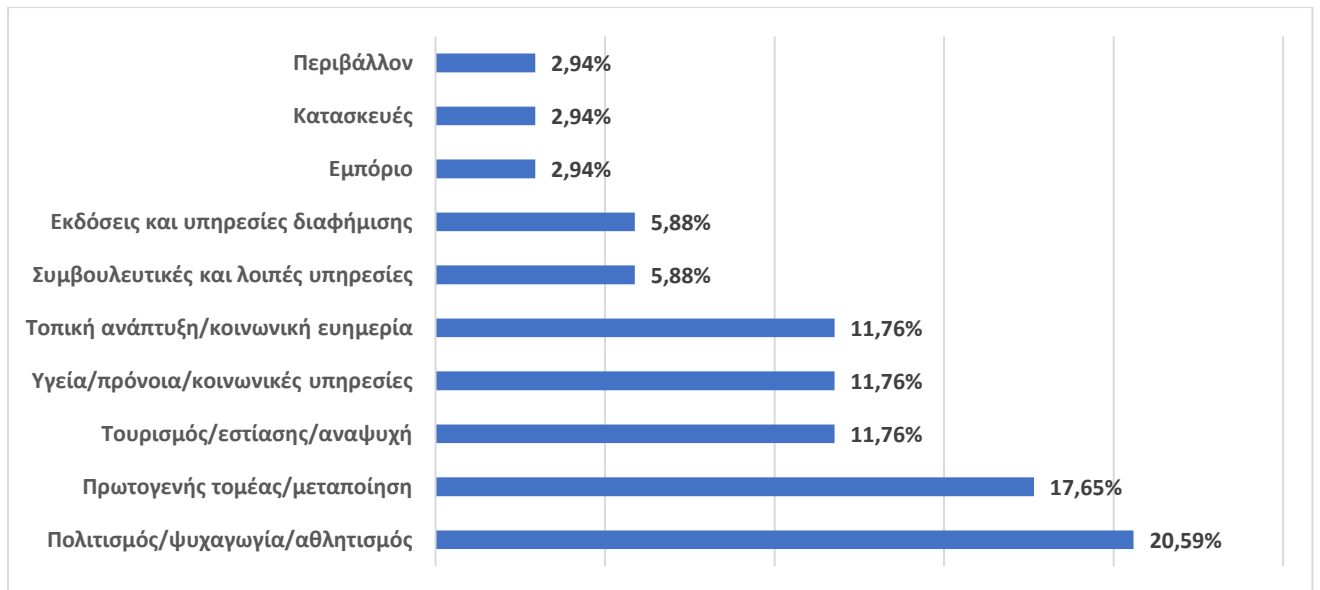
Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων και του Κοι.Σ.Π.Ε., ενώ συναντώνται οι μοναδικοί Συνεταιρισμοί Εργαζομένων που δραστηριοποιείται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που ασκούν οι τριάντα τέσσερις (34) φορείς εντάσσονται στις δέκα (10) εκ των δεκατεσσάρων (14) κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συναντώνται σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και αποτυπώνεται στον Πίνακα 3 και στο Γράφημα 5, σε πλήθος και ποσοστό αντίστοιχα.

Όπως και στο σύνολο της Δυτικής Ελλάδας η **κατηγορία «πολιτισμός/ψυχαγωγία» συμπεριλαμβάνει το μεγαλύτερο πλήθος φορέων**, με επτά (7) φορείς, και ακολουθεί η κατηγορία «πρωτογενής τομέας/μεταποίηση» με έξι (6) φορείς.

Πίνακας 9: Πλήθος φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας

A/A	Κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας	Πλήθος φορέων
1	Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός	7
2	Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση	6
3	Τουρισμός/εστίασης/αναψυχή	4
4	Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες	4
5	Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία	4
6	Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες	2
7	Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης	2
8	Εμπόριο	1
9	Κατασκευές	1
10	Περιβάλλον	1
	Αδιευκρίνιστη επιχειρηματική δραστηριότητα	2
ΣΥΝΟΛΟ		34

Γράφημα 5: Ποσοστό φορέων Κ.Α.Ο. ανά επιχειρηματική δραστηριότητα στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας

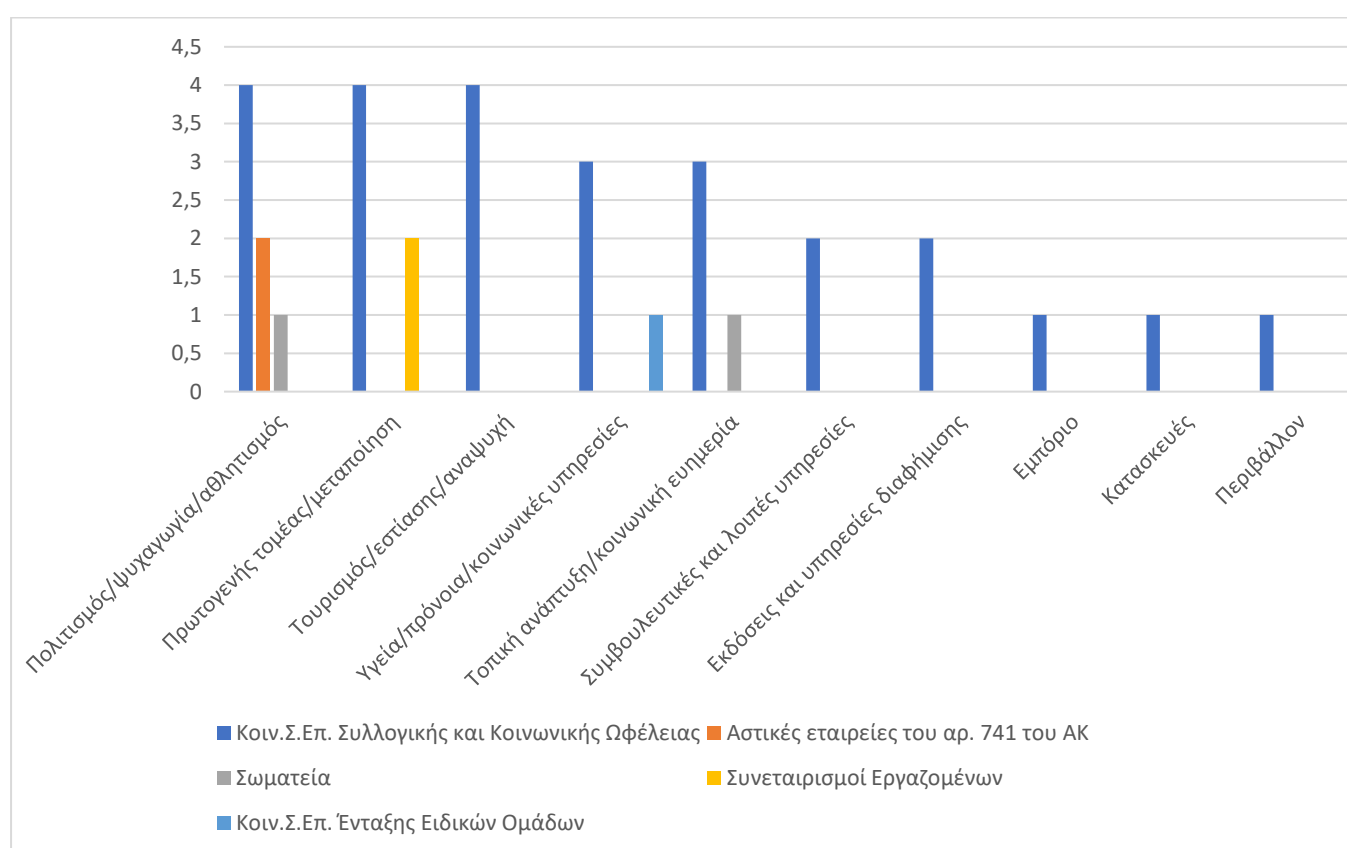
Συγκρίνοντας τα Γραφήματα 3 & 5 διαπιστώνονται μικρές διαφορές της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας με τα αντίστοιχα συνολικά στοιχεία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Η κατηγορία «Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός» συγκεντρώνει και στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας την προτίμηση των φορέων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, ενώ οι σημαντικότερες διαφορές εντοπίζονται στα εξής:

- i. Οι κατηγορίες «Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση» και «Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία» παρουσιάζουν σημαντικά υψηλότερη προτίμηση στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας
- ii. η κατηγορία «Εκπαίδευση», η οποία βρίσκεται σε σχετικά υψηλή θέση στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας απουσιάζει παντελώς από τις προτιμήσεις των φορέων Κ.Α.Ο. που δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας
- iii. η κατηγορία «Περιβάλλον» βρίσκεται πολύ χαμηλά στις προτιμήσεις των φορέων Κ.Α.Ο. της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας

Επιπρόσθετα, ένα σημαντικό στοιχείο που διαπιστώνεται συγκρίνοντας τα Γραφήματα 3 & 5 είναι ότι οι τρεις (3) από τις τέσσερις (4) κατηγορίες επιχειρηματικής δραστηριότητας που δεν συναντώνται στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας κατατάσσονται στις πέντε (5) τελευταίες θέσεις σε επίπεδο Περιφέρειας. Δηλαδή, οι λιγότερες δημοφιλείς επιχειρηματικές δραστηριότητες σε περιφερειακό επίπεδο απουσιάζουν εντελώς από την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.

Εξετάζοντας τη σχέση μεταξύ επιχειρηματικής δραστηριότητας και νομικής μορφής/κατηγορίας των εν λόγω φορέων σε επίπεδο Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας (βλ. Γράφημα 6) διαπιστώνεται ότι:

- η νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας συναντάται στο σύνολο των κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- στις έξι (6) εκ των δέκα (10) κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων συναντάται μόνο η νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας.

Γράφημα 6: Σχέση νομικής μορφής/κατηγορίας φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και κατηγορίας επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων

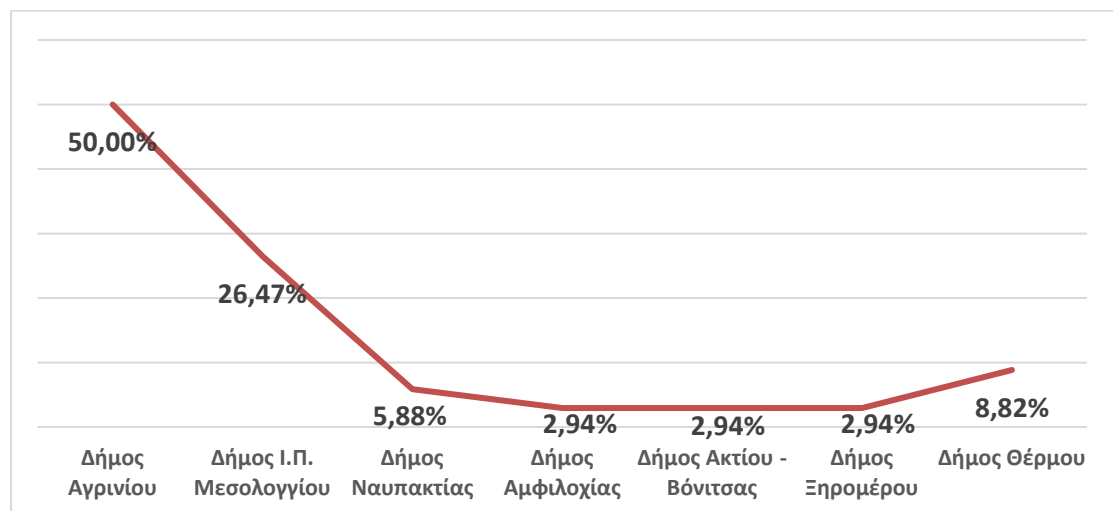
Εξετάζοντας την **γεωγραφική κατανομή των Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας** και συσχετίζοντάς την με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν (βλ. Πίνακα 4 και Γράφημα 7) διαπιστώνονται τα εξής:

- i.οι μισοί φορείς (50,00%) δραστηριοποιούνται στον **Δήμο Αγρινίου**
- ii.σημαντική δραστηριότητα παρατηρείται και στον **Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου** (9 φορείς / 26,5% των φορέων που δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας)

- iii.σημαντική κρίνεται η δραστηριότητα και στον **Δήμο Θέρμου** (3 φορείς), δεδομένου ότι ο εν λόγω Δήμος είναι ο μικρότερος πληθυσμιακά της Π.Ε. και ορεινός
- iv.στους Δήμους Ναυπακτίας, Αμφιλοχίας, Ξηρομέρου και Ακτίου – Βόνιτσας η δραστηριότητα είναι αδύναμη
- v.στον Δήμο Αγρινίου αναπτύσσονται δραστηριότητες στις επτά (7) εκ των δέκα (10) και στον Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου στις έξι (6) εκ των δέκα (10) κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συναντώνται στην Π.Ε.

Πίνακας 10: Γεωγραφική κατανομή Φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας ανά Δήμο και συσχέτιση με κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

	Δήμος								Σύνολο
	Δήμος Αγρινίου	Δήμος Μεσολογγίου	Ι.Π.	Δήμος Ναυπακτίας	Δήμος Αμφιλοχίας	Δήμος Ακτίου - Βόνιτσας	Δήμος Ξηρομέρου	Δήμος Θέρμου	
Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός	4	1			1			1	7
Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση	3	3							6
Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή	3			1					4
Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες	2	2							4
Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία		1		1				2	4
Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες	1	1							2
Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης	2								2
Εμπόριο						1			1
Κατασκευές	1								1
Περιβάλλον		1							1
Αδιευκρίνιστη επιχειρηματική δραστηριότητα	1						1		2
Σύνολο	17	9		2	1	1	1	3	34

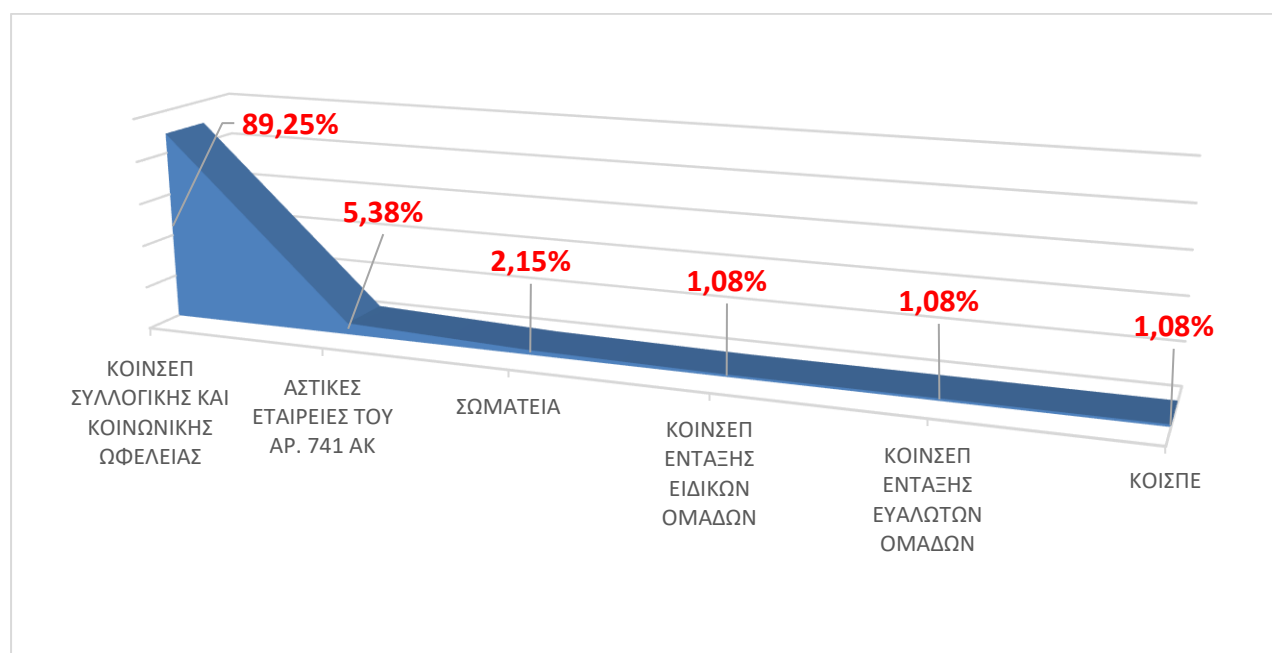

Γράφημα 7: Ποσοστιαία γεωγραφική κατανομή Φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας ανά Δήμο

2.2 Φορείς Κ.Α.Ο. στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας

Οι φορείς Κ.Α.Ο. στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας ανέρχονται σε ενενήντα τρεις (93) και ως προς τη νομική μορφή/κατηγορία που υπάγονται διακρίνονται σε:

✓ Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας	83 φορείς
✓ Αστικές Εταιρείες του αρ. 741 του Α.Κ.	5 φορείς
✓ Σωματεία	2 φορείς
✓ Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων	1 φορέας
✓ Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων	1 φορέας
✓ Κοι.Σ.Π.Ε.	1 φορέας

Γράφημα 8: Ποσοστό φορέων Κ.Α.Ο. ανά νομική μορφή/κατηγορία στην Π.Ε. Αχαΐας

Συγκρίνοντας τα Γραφήματα 2 & 8 διαπιστώνεται ότι η **κατηγοριοποίηση των Φορέων Κ.Α.Ο. της Π.Ε. Αχαΐας** ως προς τη νομική μορφή/κατηγορία σχεδόν ταυτίζεται με την αντίστοιχη κατηγοριοποίηση σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την μικρή/ελάχιστη διαφοροποίηση στα ποσοστά των συναντώμενων νομικών μορφών/κατηγοριών να οφείλεται κυρίως στην απουσία της νομικής μορφής/κατηγορίας «Συνεταιρισμός Εργαζομένων».

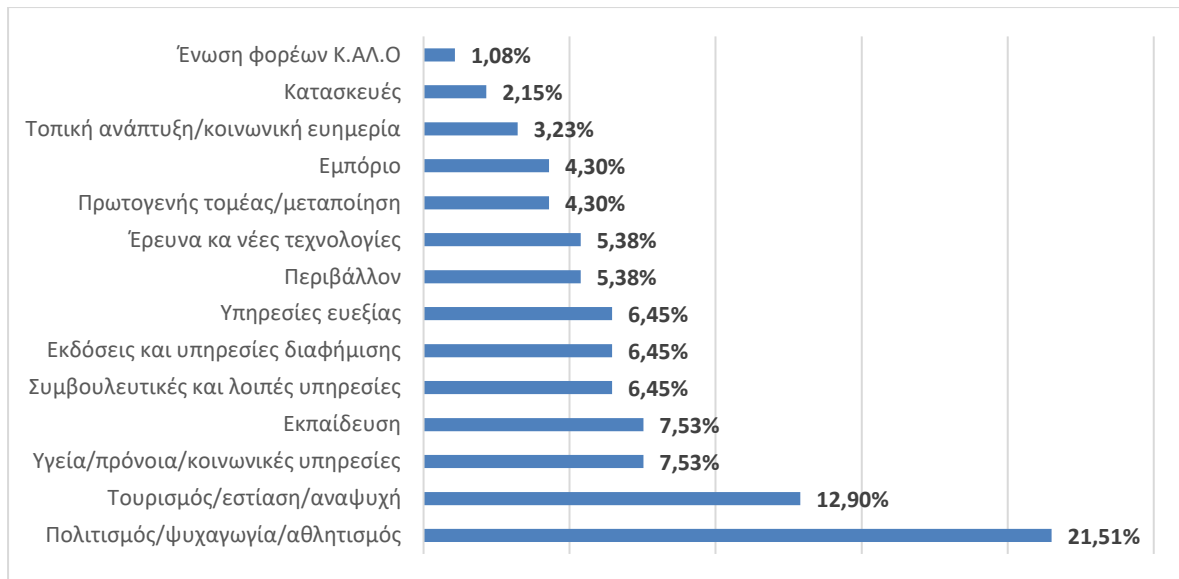
Η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων υπάγεται στη νομική μορφή/κατηγορία «Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας» (89,25%), ενώ ακολουθούν οι νομικές μορφές/κατηγορίες «Αστικές Εταιρείες του αρ. 741 του Α.Κ.», «Σωματεία», «Κοιν.Σ.Επ.

Ένταξης Ειδικών Ομάδων», «Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων» και «Κοι.Σ.Π.Ε.», καταλαμβάνοντας πολύ μικρό μέρος του συνόλου (αθροιστικά<11%). Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αναφορικά με τη νομική μορφή/κατηγορία των φορέων, σε επίπεδο Π.Ε. Αχαΐας, είναι ότι δεν συναντάται η νομική μορφή/κατηγορία «Συνεταιρισμός Εργαζομένων» και ότι συναντώνται αφενός η μοναδική Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων, αφετέρου ο μοναδικός Κοι.Σ.Π.Ε. που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των ενενήντα τριών (93) φορέων καλύπτουν το σύνολο των κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συναντώνται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (βλ. Πίνακα 5 και Γράφημα 9). Η κατηγορία «Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός» συμπεριλαμβάνει το μεγαλύτερο πλήθος φορέων (20 φορείς) και ακολουθεί η κατηγορία «Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή» (12 φορείς). Επίσης, στην Π.Ε. Αχαΐας δραστηριοποιείται η μοναδική Ένωση Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. που συναντάται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Πίνακας 11: Πλήθος φορέων Κ.ΑΛ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Π.Ε. Αχαΐας

A/A	Κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας	Πλήθος φορέων
1	Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός	20
2	Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή	12
3	Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες	7
4	Εκπαίδευση	7
5	Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες	6
6	Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης	6
7	Υπηρεσίες ευεξίας	6
8	Περιβάλλον	5
9	Έρευνα κα νέες τεχνολογίες	5
10	Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση	4
11	Εμπόριο	4
12	Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία	3
13	Κατασκευές	2
14	Ένωση φορέων Κ.ΑΛ.Ο	1
	Αδιευκρίνιστη επιχειρηματική δραστηριότητα	5
Σύνολο		93

Γράφημα 9: Ποσοστό φορέων Κ.Α.Λ.Ο. ανά επιχειρηματική δραστηριότητα στην Π.Ε. Αχαΐας

Συγκρίνοντας τα Γραφήματα 3 & 9 διαπιστώνονται μικρές διαφορές μεταξύ των δεδομένων της Π.Ε. Αχαΐας και των αντίστοιχων στοιχείων σε περιφερειακό επίπεδο.

Οι κατηγορίες «**Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός**», «**Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή**» και «**Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες**» συγκεντρώνουν και στην Π.Ε. Αχαΐας την προτίμηση των φορέων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Επίσης, όλοι οι φορείς που σε περιφερειακό επίπεδο κατατάσσονται στις κατηγορίες «Ένωση Φορέων Κ.Α.Λ.Ο» και «υπηρεσίες ευεξίας» δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Αχαΐας. Οι κύριες διαφορές, μεταξύ Π.Ε. Αχαΐας και περιφερειακού επιπέδου, εντοπίζονται στα εξής:

- i.η κατηγορία «**υπηρεσίες ευεξίας**» κατατάσσεται ψηλά στην κατάταξη στην Π.Ε. Αχαΐας, εν αντιθέσει με την κατάταξή της σε περιφερειακό επίπεδο. Επί της ουσίας φορείς στην εν λόγω κατηγορία δραστηριοποιούνται μόνο στην Π.Ε. Αχαΐας και γι' αυτό παρουσιάζεται και η προαναφερόμενη διαφοροποίηση
- ii.η κατηγορίες «**Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση**» και «**Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία**» κατατάσσονται αρκετά χαμηλότερα στην Π.Ε. Αχαΐας, σε σχέση με την κατάταξή της σε περιφερειακό επίπεδο.

Εξετάζοντας τη σχέση μεταξύ επιχειρηματικής δραστηριότητας και νομικής μορφής/κατηγορίας των εν λόγω φορέων σε επίπεδο Π.Ε. Αχαΐας (βλ. Γράφημα 10) διαπιστώνουμε ότι:

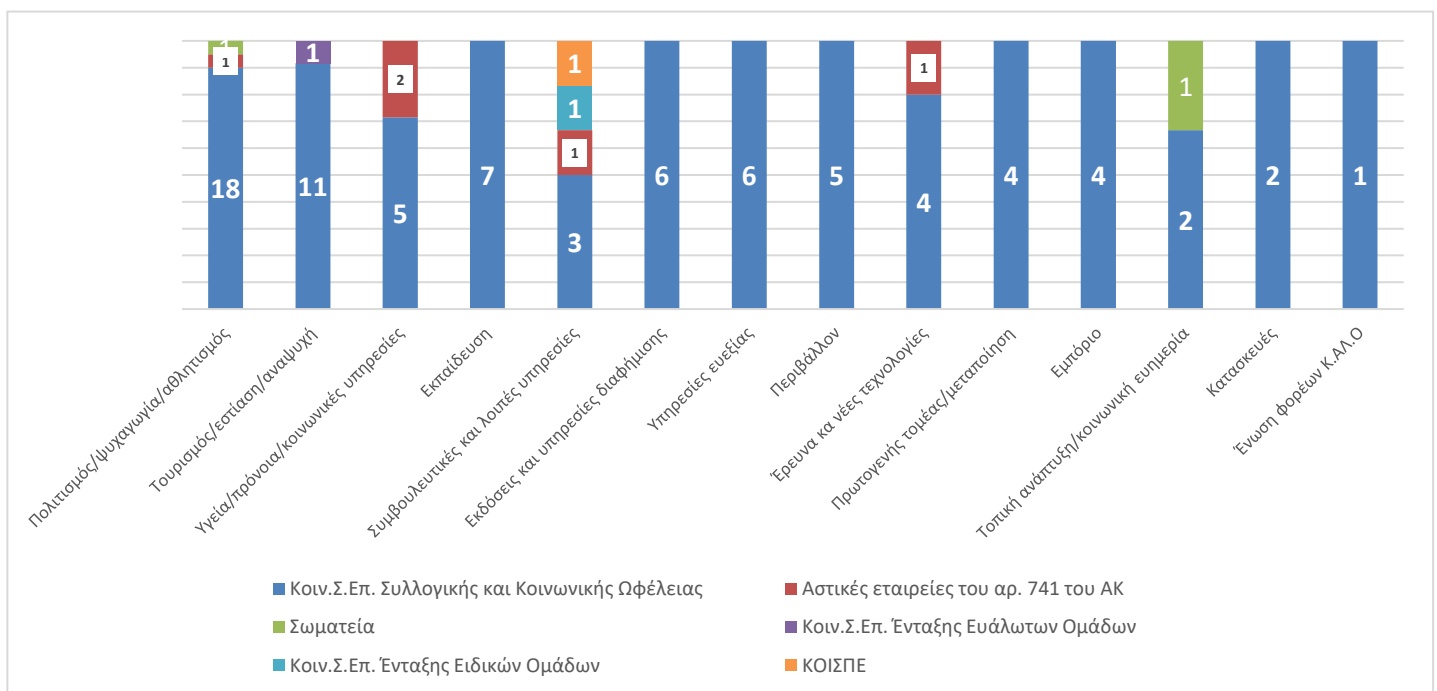
- η νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας συναντάται στο σύνολο των κατηγοριών επιχειρηματικών

δραστηριοτήτων, πλην της Ένωσης Φορέων Κ.Αλ.Ο., όπου νομικά δεν δύναται να συναντηθεί.

- στις οκτώ (8) εκ των δεκατεσσάρων (14) κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων συναντάται μόνο η νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας.

Γράφημα 10: Σχέση νομικής μορφής/κατηγορίας φορέων Κ.Αλ.Ο. Π.Ε. Αχαΐας και κατηγορίας επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

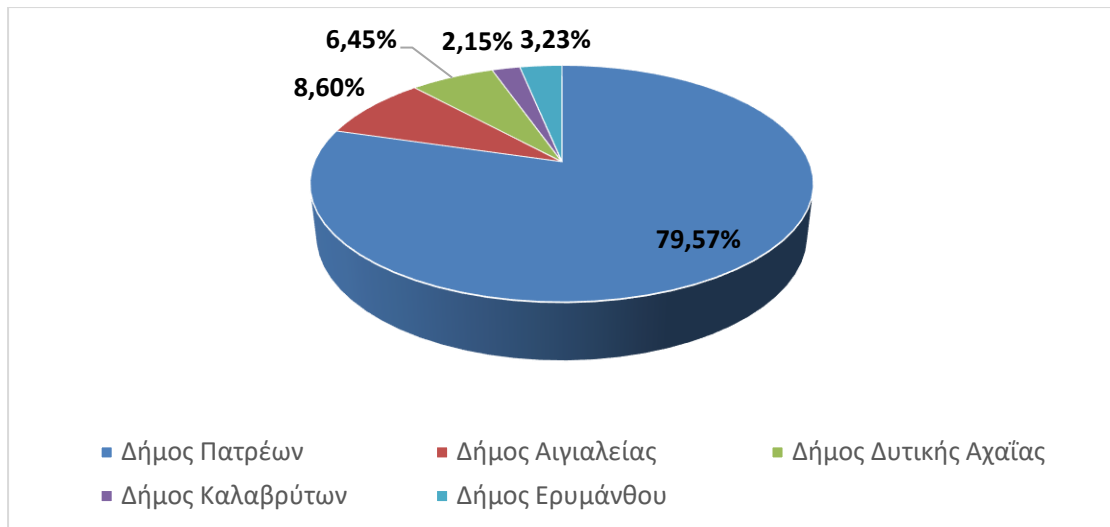
Εξετάζοντας την γεωγραφική κατανομή των Φορέων Κ.Αλ.Ο. της Π.Ε. Αχαΐας και συσχετίζοντάς την με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν (βλ. Πίνακα 6 και Γράφημα 11) διαπιστώνονται τα εξής:

- i.η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων (79,57%) δραστηριοποιείται στον Δήμο Πατρέων
- ii.σε όλους τους Δήμους της Π.Ε. Αχαΐας δραστηριοποιούνται φορείς Κ.Αλ.Ο.
- iii.στον Δήμο Πατρέων αναπτύσσονται το σύνολο των κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συναντώνται στην Π.Ε. Αχαΐας και σε περιφερειακό επίπεδο
- iv.στον **Δήμο Αιγιαλείας**, ο οποίος εμφανίζει την δεύτερη μεγαλύτερη συγκέντρωση φορέων Κ.Αλ.Ο. σε επίπεδο Π.Ε., αναπτύσσονται δραστηριότητες που υπάγονται

μόλις σε πέντε (5) εκ των δεκατεσσάρων (14) συνολικά κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, που συναντώνται στην Π.Ε.

Πίνακας 12: Γεωγραφική κατανομή Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Π.Ε. Αχαΐας ανά Δήμο και συσχέτιση με κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

	Δήμος					ΣΥΝΟΛΟ
	Δήμος Πατρέων	Δήμος Αιγιαλείας	Δυτικής Αχαΐας	Δήμος Καλαβρύτων	Δήμος Ερυμάνθου	
Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός	16	3	1			20
Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή	8	2		1	1	12
Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες	4	1	1		1	7
Εκπαίδευση	6				1	7
Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες	4	1		1		6
Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης	6					6
Υπηρεσίες ευεξίας	5	1				6
Περιβάλλον	3		2			5
Έρευνα και νέες τεχνολογίες	4		1			5
Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση	3		1			4
Εμπόριο	4					4
Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία	3					3
Κατασκευές	2					2
Ένωση Φορέων Κ.Α.Λ.Ο.	1					1
Αδιευκρίνιστη επιχειρηματική δραστηριότητα	5					5
Σύνολο	74	8	6	2	3	93

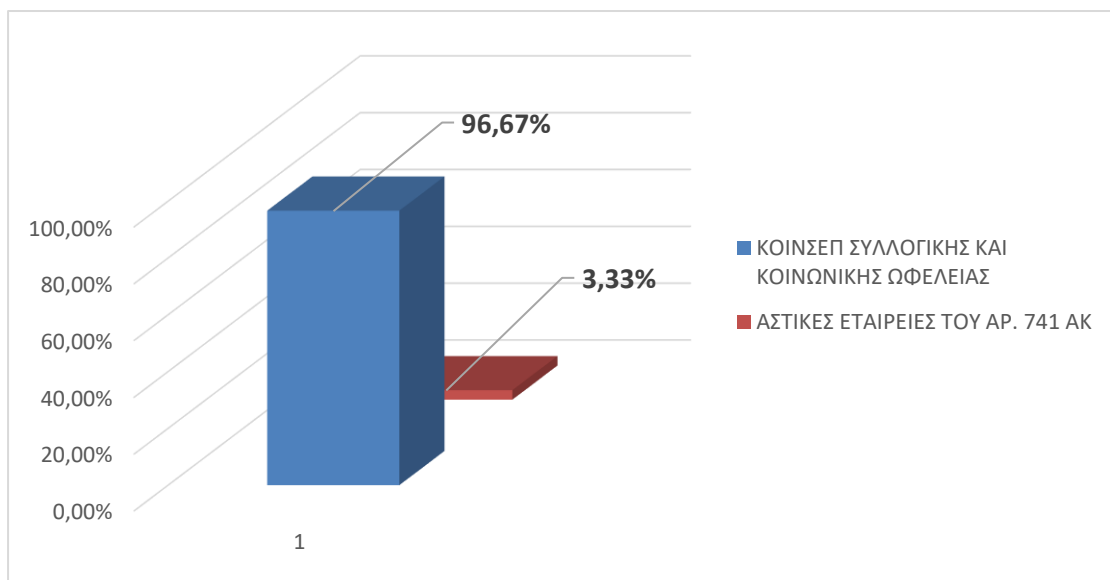

Γράφημα 11: Ποσοστιαία γεωγραφική κατανομή Φορέων Κ.Α.Ο. Π.Ε. Αχαΐας ανά Δήμο

2.3 Φορείς Κ.Α.Ο. στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας

Οι φορείς Κ.Α.Ο. στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας ανέρχονται σε τριάντα (30) και ως προς τη νομική μορφή/κατηγορία που υπάγονται διακρίνονται σε:

- ✓ Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας 29 φορείς
- ✓ Αστικές Εταιρείες του αρ. 741 του Α.Κ. 1 φορέας

Γράφημα 12: Ποσοστό φορέων Κ.Α.Ο. ανά νομική μορφή/κατηγορία στην Π.Ε. Ηλείας

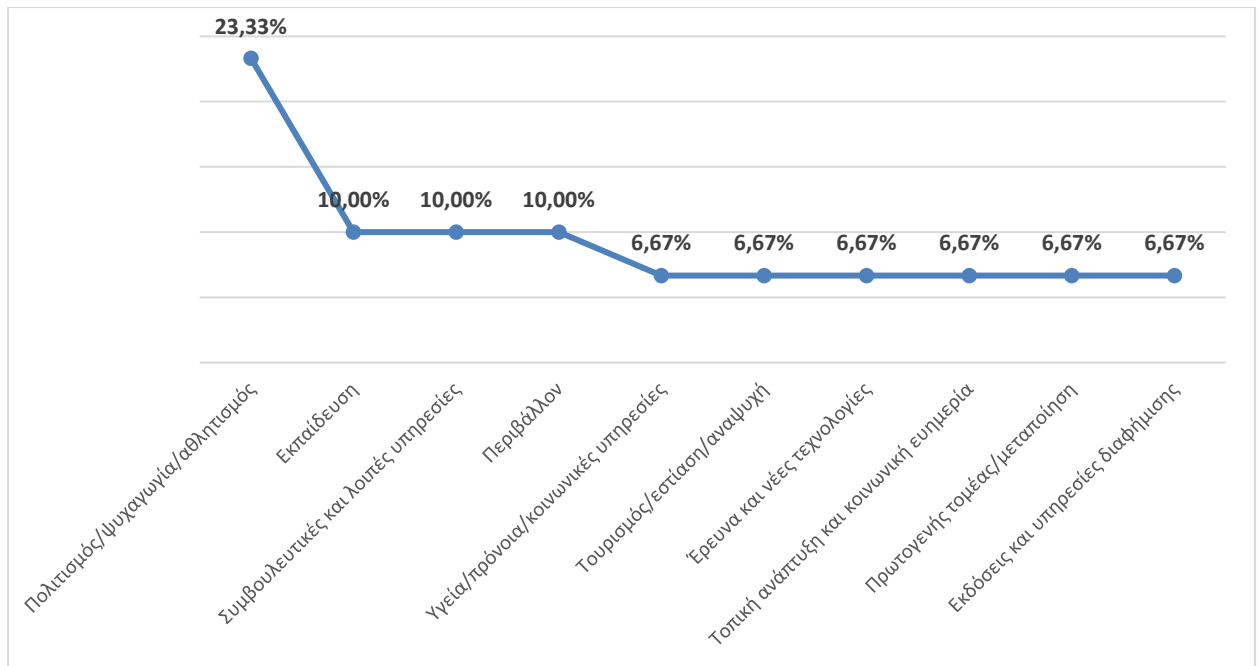
Η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων Κ.Α.Ο. που δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Ηλείας υπάγεται στη νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας

(96,67%), με μόνο έναν φορέα να υπάγεται σε διαφορετική νομική μορφή/κατηγορία και συγκεκριμένα στην νομική μορφή/κατηγορία της Αστικής Εταιρείας του αρ. 741 του Α.Κ.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που ασκούν οι τριάντα (30) φορείς εντάσσονται σε δέκα (10) εκ των δεκατεσσάρων (14) κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συναντώνται σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (βλ. Πίνακα 7 και Γράφημα 13). **Η κατηγορία «πολιτισμός/ψυχαγωγία» συμπεριλαμβάνει το μεγαλύτερο πλήθος φορέων, επτά (7) φορείς και ακολουθούν οι κατηγορίες «Εκπαίδευση», «Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες» και «περιβάλλον», με τρεις (3) φορείς.**

Πίνακας 13: Πλήθος φορέων Κ.Α.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Π.Ε. Ηλείας

A/A	Κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας	Πλήθος φορέων
1	Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός	7
2	Εκπαίδευση	3
3	Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες	3
4	Περιβάλλον	3
5	Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες	2
6	Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή	2
7	Έρευνα και νέες τεχνολογίες	2
8	Τοπική ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία	2
9	Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση	2
10	Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης	2
	Αδιευκρίνιστη επιχειρηματική δραστηριότητα	2
Σύνολο		30

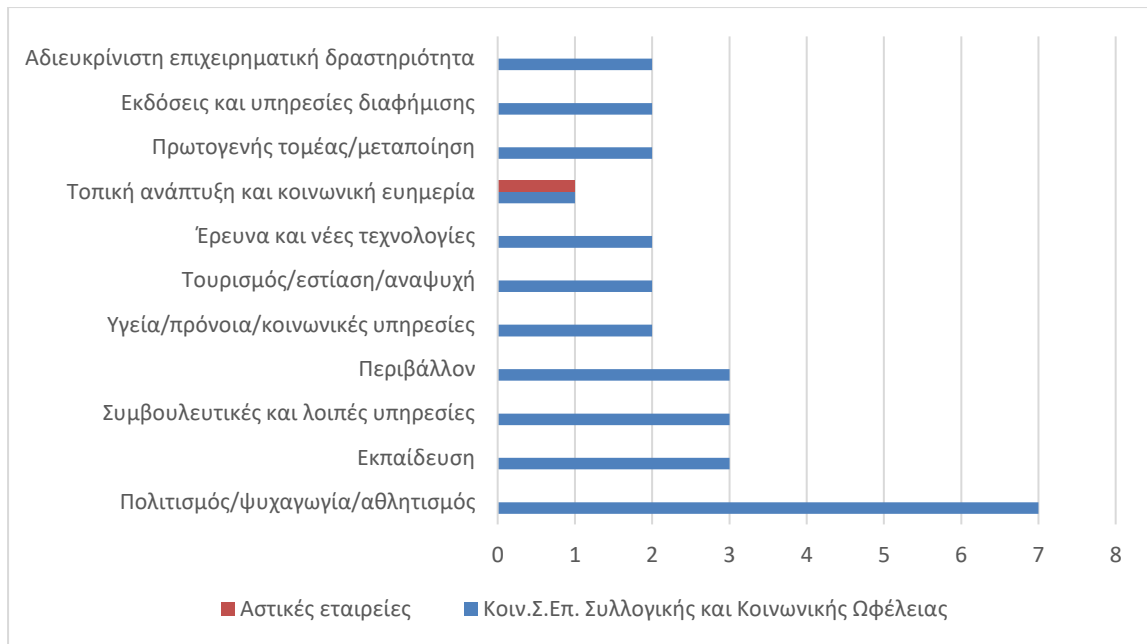
Γράφημα 13: Ποσοστό φορέων Κ.Α.Ο. ανά επιχειρηματική δραστηριότητα στην Π.Ε. Ηλείας

Συγκρίνοντας τα Γραφήματα 3 & 13 διαπιστώνεται ότι η κατηγορία «Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός» συγκεντρώνει και στην Π.Ε. Ηλείας, όπως και σε περιφερειακό επίπεδο, την προτίμηση των φορέων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Για τις υπόλοιπες κατηγορίες δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συγκρίσιμα συμπεράσματα, καθότι το σύνολο των υπόλοιπων κατηγοριών (σ.σ. πλην της κατηγορίας «Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός») κυμαίνεται στο ίδιο επίπεδο στην Π.Ε. Ηλείας, καταγράφοντας δυο (2) ή τρεις (3) φορείς.

Εξετάζοντας τη σχέση μεταξύ επιχειρηματικής δραστηριότητας και νομικής μορφής/κατηγορίας των εν λόγω φορέων σε επίπεδο Π.Ε. Ηλείας (βλ. Γράφημα 14) διαπιστώνεται ότι:

- στις εννέα (9) εκ των δέκα (10) κατηγοριών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων συναντάται μόνο η νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας
- η κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας «Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία» είναι η μοναδική κατηγορία στην οποία δραστηριοποιείται φορέας που δεν υπάγεται στη νομική μορφή/κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας.

Γράφημα 14: Σχέση νομικής μορφής/κατηγορίας φορέων Κ.Α.Ο. Π.Ε. Ηλείας και κατηγορίας επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

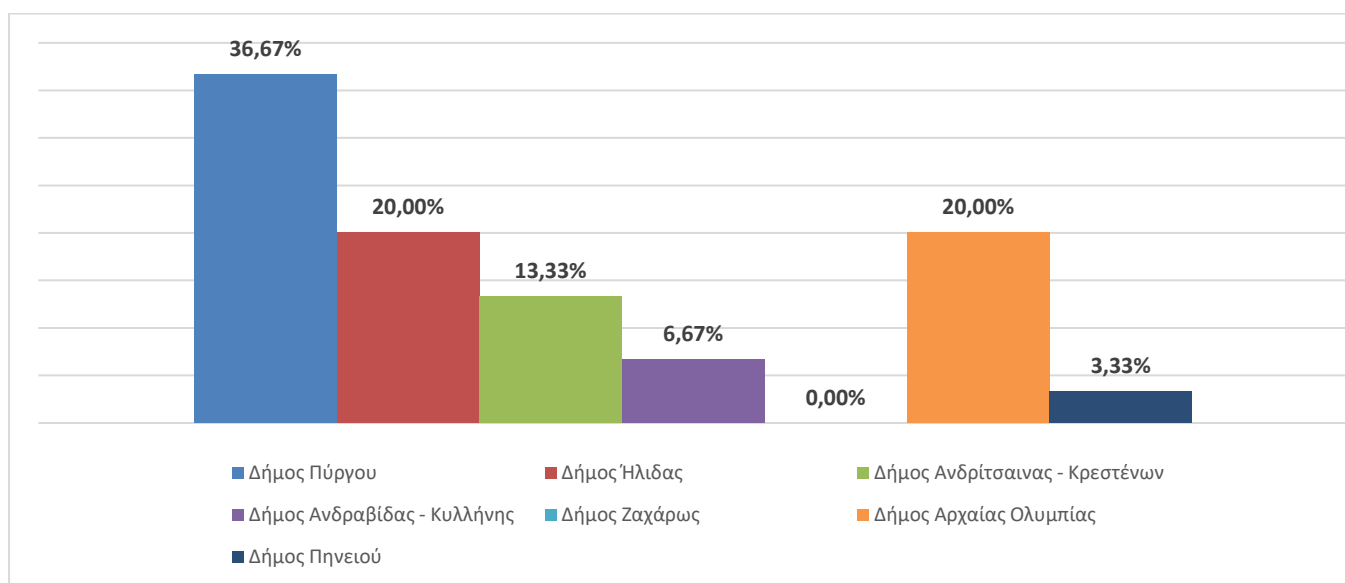
Εξετάζοντας την γεωγραφική κατανομή των φορέων Κ.Α.Ο. της Π.Ε. Ηλείας και συσχετίζοντάς την με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν (βλ. Πίνακα 8 και Γράφημα 15) διαπιστώνονται τα εξής:

- το εν τρίτο περίπου των φορέων (36,67%) **δραστηριοποιείται στον Δήμο Πύργου**
- το 90% των φορέων δραστηριοποιείται στους Δήμους Πύργου, Αρχαίας Ολυμπίας, Ήλιδας και Ανδρίτσαινας – Κρεστένων
- στον Δήμο Ζαχάρως δεν δραστηριοποιείται κανένας φορέας Κ.Α.Ο., ενώ αδύναμη είναι η δραστηριότητα στους Δήμους Ανδραβίδας – Κυλλήνης και Πηνειού

Πίνακας 14: Γεωγραφική κατανομή φορέων Κ.Α.Ο. Π.Ε. Ηλείας ανά Δήμο και συσχέτιση με κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

	Δήμος Πύργου	Δήμος Ήλιδας	Δήμος Ανδρίτσαινας - Κρεστένων	Δήμος Ανδραβίδας - Κυλλήνης	Δήμος Ζαχάρως	Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας	Δήμος Πηνειού	Σύνολο
Πολιτισμός/ ψυχαγωγία/ αθλητισμός	3	1	1	1		1		7
Εκπαίδευση		1	1			1		3
Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες	2						1	3

Περιβάλλον	1	1	1						3
Υγεία/πρόνοια/ κοινωνικές υπηρεσίες	2								2
Τουρισμός/εστίαση/ αναψυχή							2		2
Έρευνα και νέες τεχνολογίες	1		1						2
Τοπική ανάπτυξη/κοινωνική ευημερία	1						1		2
Πρωτογενής τομέας					1		1		2
Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης	1	1							2
Αδιευκρίνιστη επιχειρηματική δραστηριότητα		2							2
Σύνολο	11	6	4	2	0	6	1	30	

Γράφημα 15: Ποσοστιαία γεωγραφική κατανομή φορέων Κ.Α.Ο. Π.Ε. Ηλείας ανά Δήμο

2.4 Συμπεράσματα – Σύγκριση με στοιχεία προηγούμενου έτους

Βάσει των στοιχείων της παρούσας έκθεσης (2022), καθώς και συγκρίνοντάς τα με τα στοιχεία της προηγούμενης έκθεσης, διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Σε περιφερειακό επίπεδο **έχει αυξηθεί το πλήθος των φορέων Κ.Αλ.Ο.** κατά 12 μονάδες, έχοντας ανέλθει σε 157 από 145, γεγονός που αφενός συνεπάγεται ποσοστιαία αύξηση **κατά 8,3%**, αφετέρου δείχνει τάση αξιοποίησης του τομέα από την τοπική κοινωνία για την αντιμετώπιση αναγκών και την δημιουργία θέσεων εργασίας. Επιπρόσθετα, είναι ελπιδοφόρο ότι η αύξηση έχει καταμεριστεί και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες:

- Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας: αύξηση κατά 8,14% (7 φορείς επιπλέον)
- Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας: αύξηση κατά 9,68% (3 φορείς επιπλέον)
- Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας: αύξηση κατά 7,14% (2 φορείς επιπλέον)

2. **Παραμένει σταθερό το κυρίαρχο προφίλ της κοινωνικής επιχείρησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**, χωρίς να εμφανίζεται απόκλιση σε κάποια Περιφερειακή Ενότητα. Το κυρίαρχο προφίλ έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Κοιν.Σ.Επ Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας
- Επιχειρηματική δραστηριότητα στον τριτογενή τομέα
- Επαγγελματική έδρα σε αστική περιοχή

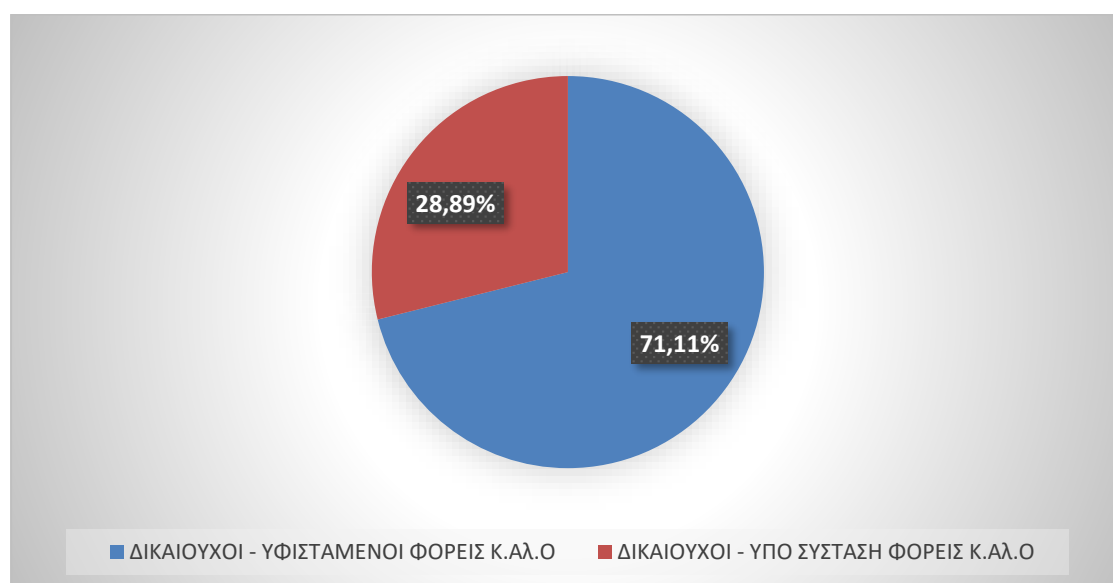
3. Η επιχειρηματική δραστηριοποίηση στην κατηγορία **«Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός»** παραμένει η κυρίαρχη προτίμηση των φορέων Κ.Αλ.Ο. και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες.

Κεφάλαιο 3: Ενίσχυση των κοινωνικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας από το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας καταβάλει προσπάθειες για την υποστήριξη του οικοσυστήματος της κοινωνικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό και αξιοποιώντας τους πόρους του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014 – 2020 ενέταξε σαράντα πέντε (45) σχέδια στήριξης κοινωνικών επιχειρήσεων, προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης **3.888.060,74€**.

Η δράση αφορούσε τόσο την στήριξη υφιστάμενων όσο και υπό σύσταση φορέων Κ.Α.Ο., με τους τριάντα δυο (32) δικαιούχους να είναι υφιστάμενοι φορείς και οι δεκατρείς (13) να είναι υπό σύσταση, δηλαδή νέοι φορείς.

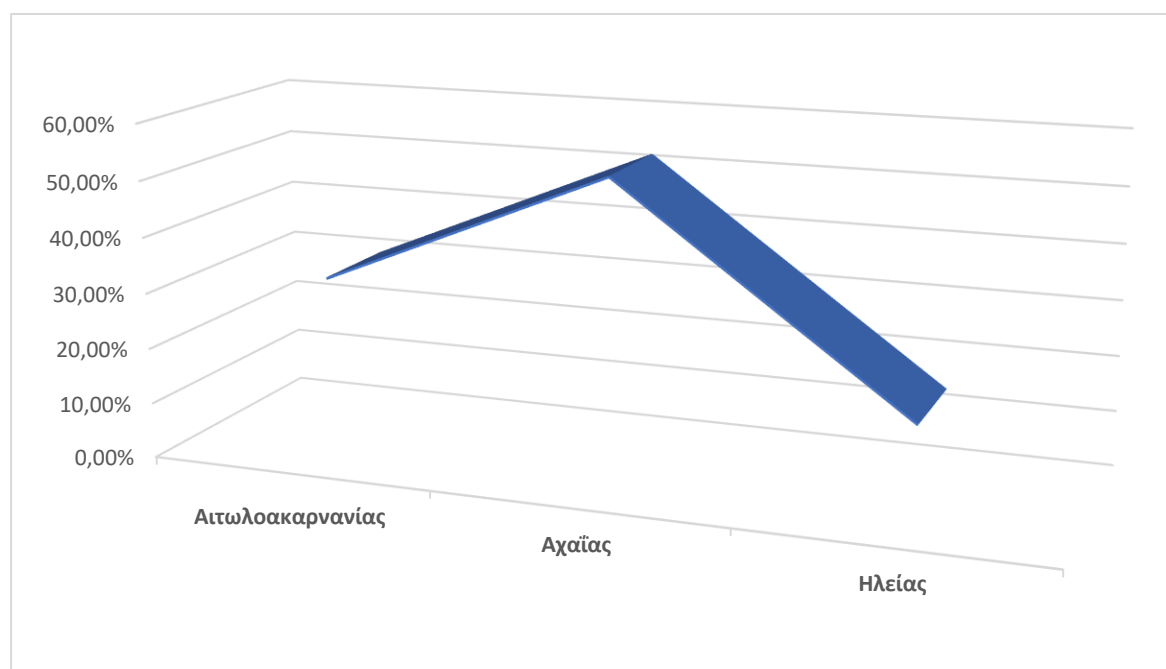
Γράφημα 16: Ποσοστιαία κατηγοριοποίηση δικαιούχων δράσης στήριξης φορέων Κ.Α.Ο. ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020

Οι τριάντα δυο (32) δικαιούχοι – υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Ο. **αποτελούν το 22,1% των φορέων Κ.Α.Ο. που λειτουργούσαν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας τον Ιούλιο του 2022**, οπότε και έγινε η ένταξη των σχεδίων στήριξης, ενώ το πλήθος των υπό σύσταση επιχειρήσεων σχεδόν ισοδυναμεί με την αύξηση του πλήθους των φορέων Κ.Α.Ο. που παρουσιάσθηκε στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στα τέλη του 2022. Ουσιαστικά, μέσω της δράσης, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συνέβαλε καθοριστικά στην αύξηση των φορέων Κ.Α.Ο. στην περιοχή.

Η γεωγραφική κατανομή των δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων ανά Περιφερειακή Ενότητα αποτυπώνεται στον Πίνακα 9 και το Γράφημα 17, με την πλειονότητα αυτών να προέρχεται από την Π.Ε. Αχαΐας.

Πίνακας 15: Πλήθος δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Περιφερειακή Ενότητα

A/A	Περιφερειακή Ενότητα Δικαιούχου	Πλήθος φορέων
1	Αιτωλοακαρνανίας	10
2	Αχαΐας	17
3	Ηλείας	5
Σύνολο		32

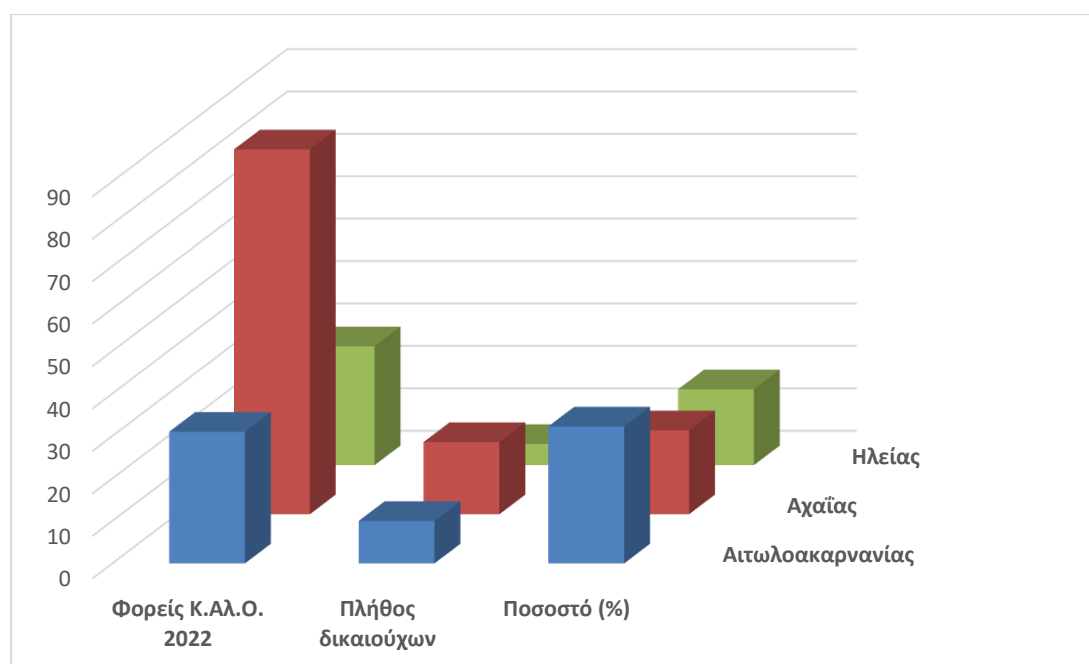

Γράφημα 17: Γεωγραφική κατανομή ανά Π.Ε. δικαιούχων – υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο.

Ωστόσο, από την περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων, που αποτυπώνονται στον Πίνακα 10 και το Γράφημα 18, διαπιστώνουμε ότι την δυναμικότερη αναλογικά συμμετοχή στην δράση την είχαν οι φορείς που προέρχονται από την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας. Ειδικότερα, το 1/3 των φορέων Κ.Αλ.Ο. που λειτουργούσαν τον Ιούλιο του 2022 στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας έλαβε στήριξη από τη δράση, ενώ η αντίστοιχη αναλογία ανέρχεται στο 1/5 στην Π.Ε. Αχαΐας και περίπου στο 1/6 στην Π.Ε. Ηλείας.

Πίνακας 16: Πλήθος και ποσοστό δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων Κ.Α.Ο. σε σχέση με το σύνολο των φορέων Κ.Α.Ο. ανά Περιφερειακή Ενότητα το 2022

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Φορείς 2022	Κ.Α.Ο.	Πλήθος δικαιούχων	Ποσοστό (%)
1	Αιτωλοακαρνανίας	31		10	32,26
2	Αχαΐας	86		17	19,77
3	Ηλείας	28		5	17,86
Σύνολο		145		32	

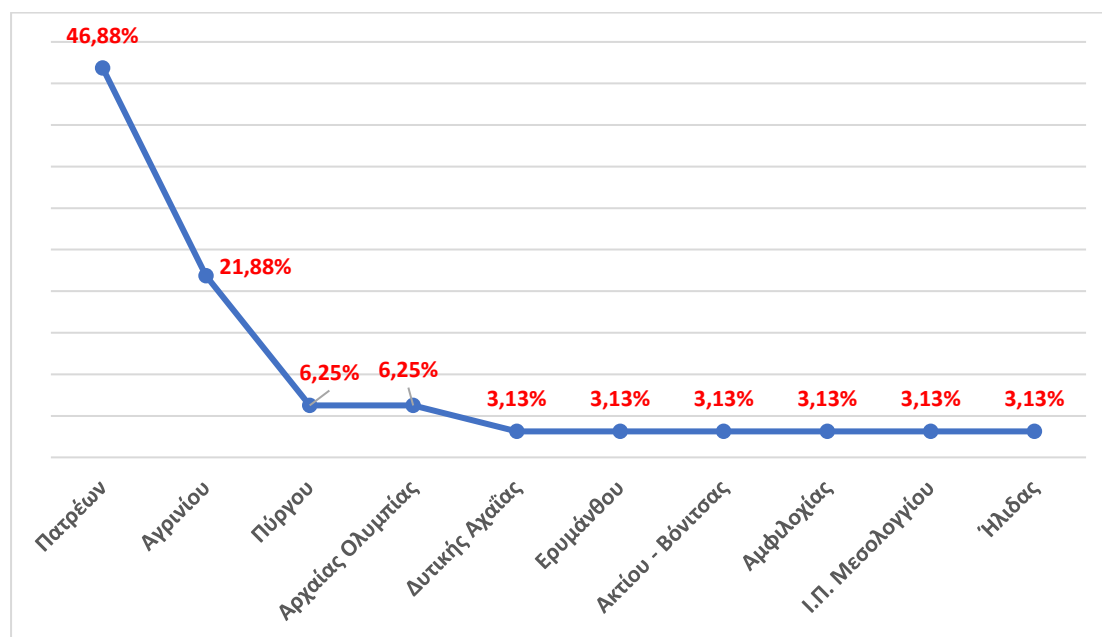

Γράφημα 18: Σχέση δικαιούχων – υφιστάμενων φορέων Κ.Α.Ο. με το σύνολο των φορέων Κ.Α.Ο. ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η γεωγραφική κατανομή των δικαιούχων – υφιστάμενων φορέων Κ.Α.Ο. ανά Δήμο αποτυπώνεται στον Πίνακα 11 και το Γράφημα 19. Από τα στοιχεία διαπιστώνουμε ότι οι δικαιούχοι προέρχονται κυρίως από τους Δήμους Πατρέων (15 φορείς) και Αγρινίου (7 φορείς), δηλαδή από τις δυο πολυπληθέστερες πόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Το ποσοστό των φορέων που προέρχονται από τις δυο προαναφερόμενες πόλεις ανέρχεται στο 68,75% των δικαιούχων.

Πίνακας 17: Πλήθος δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Δήμο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

A/A	Δήμος	Πλήθος φορέων
1	Πατρέων	15
2	Αγρινίου	7
3	Πύργου	2
4	Αρχαίας Ολυμπίας	2
5	Δυτικής Αχαΐας	1
6	Ερυμάνθου	1
7	Ακτίου - Βόνιτσας	1
8	Αμφιλοχίας	1
9	Ι.Π. Μεσολογγίου	1
10	Ήλιδας	1
Σύνολο		32

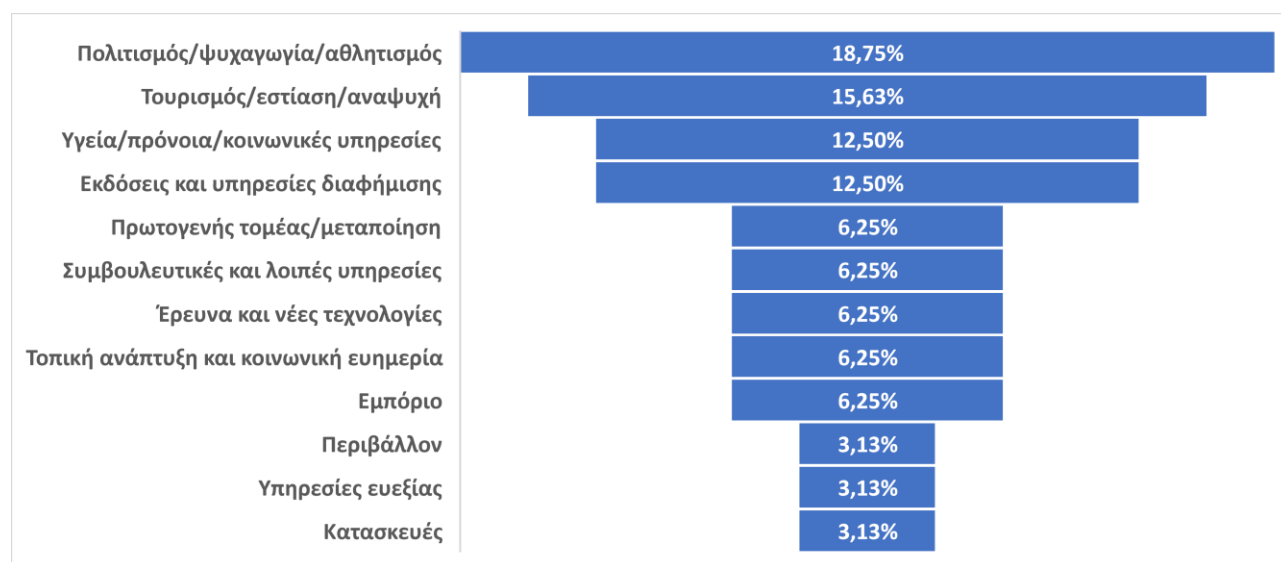

Γράφημα 19: Ποσοστό δικαιούχων - υφιστάμενων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά Δήμο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Όσον αφορά τις κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των ενταγμένων φορέων, τις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν οι κατηγορίες «Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός», «Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή», «Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες» και «Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης», ενώ συνολικά απαντώνται δώδεκα (12) κατηγορίες, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση που έγινε στο προηγούμενο κεφάλαιο, με τα στοιχεία να αποτυπώνονται αριθμητικά και ποσοστιαία στον Πίνακα 12 και στο Γράφημα 20.

Πίνακας 18: Πλήθος δικαιούχων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας

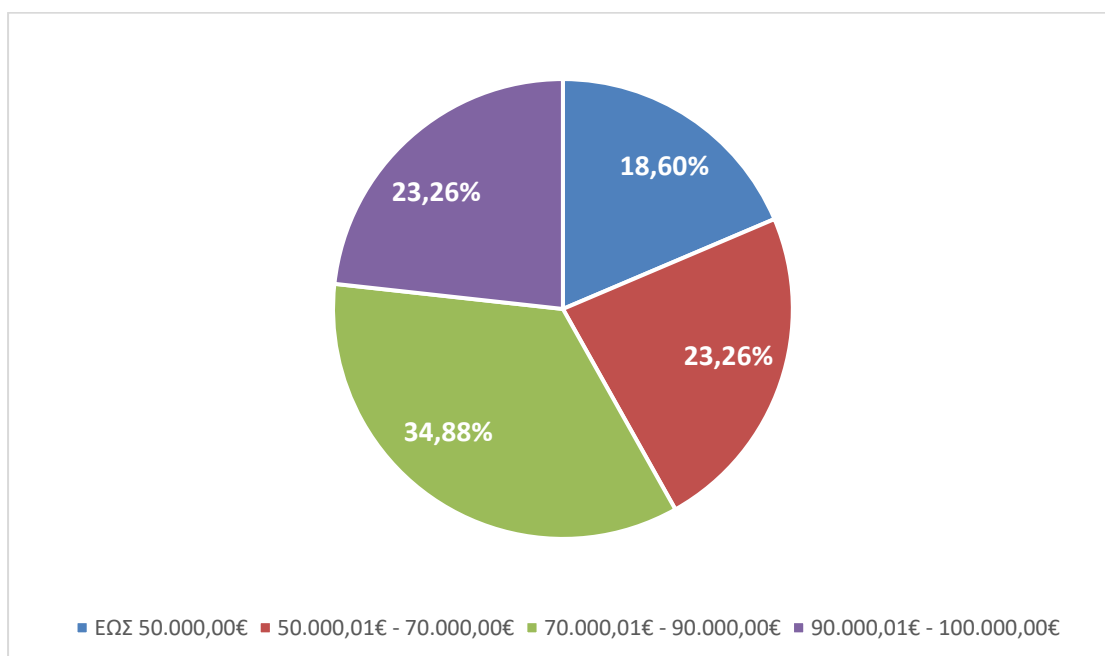
A/A	Κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας	Πλήθος φορέων
1	Πολιτισμός/ψυχαγωγία/αθλητισμός	6
2	Τουρισμός/εστίαση/αναψυχή	5
3	Υγεία/πρόνοια/κοινωνικές υπηρεσίες	4
4	Εκδόσεις και υπηρεσίες διαφήμισης	4
5	Πρωτογενής τομέας/μεταποίηση	2
6	Συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες	2
7	Έρευνα και νέες τεχνολογίες	2
8	Τοπική ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία	2
9	Εμπόριο	2
10	Περιβάλλον	1
11	Υπηρεσίες ευεξίας	1
12	Κατασκευές	1
Σύνολο		32

Γράφημα 20: Ποσοστό δικαιούχων φορέων Κ.Αλ.Ο. ανά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας

Ως προς το ποσό της οικονομικής στήριξης, διαπιστώνουμε ότι κυμάνθηκε από 39.095,06€ έως 100.000,00€, με την συντριπτική πλειοψηφία των δικαιούχων να έχει λάβει στήριξη άνω των 50.000,00€ και σημαντικότατο ποσοστό αυτών να έχουν λάβει στήριξη άνω των 90.000,00€, σύμφωνα με τα στοιχεία που αποτυπώνονται στο Γράφημα 21. Επί της ουσίας,

πρόκειται για δυναμικότερη στήριξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προς τους φορείς Κ.Α.Ο., που ενδέχεται να αποδειχθεί καθοριστική για την βιωσιμότητά τους και την περαιτέρω ανάπτυξή τους.

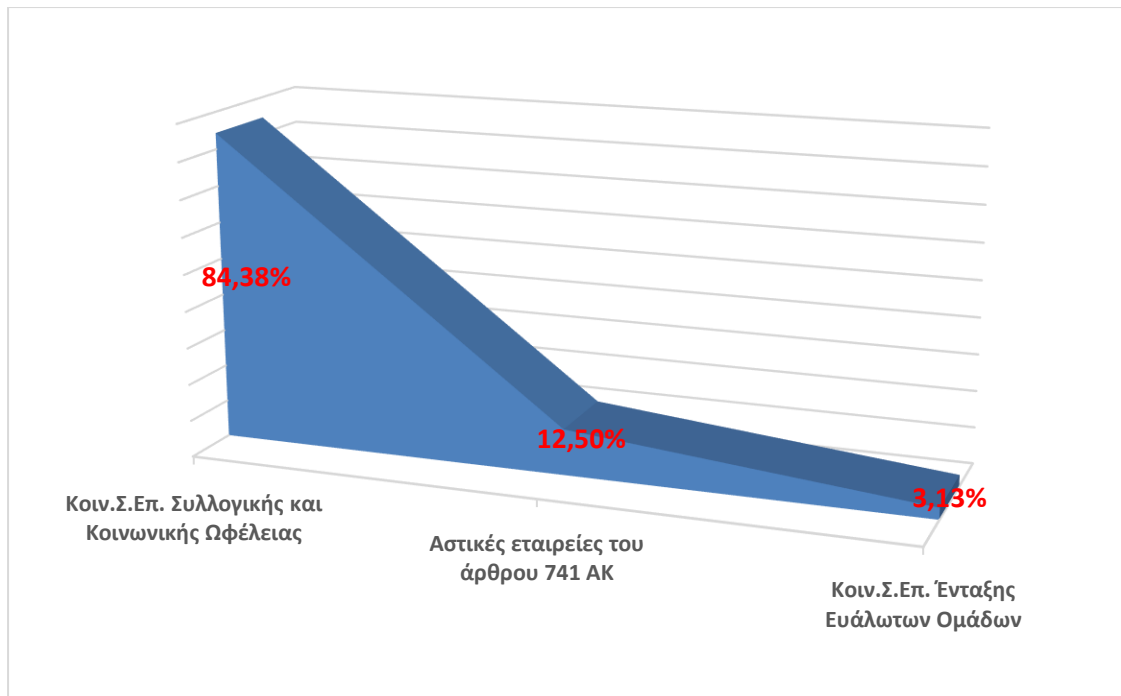

Γράφημα 21: Ποσοστό δικαιούχων ανά κατηγορία ποσού επιχορήγησης

Επιπρόσθετα, οι τριάντα δυο δικαιούχοι – υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Ο. διαθέτουν αθροιστικά 211 μέλη, δηλαδή κατά μέσο όρο 6,6 μέλη ανά δικαιούχο. Από τα 211 μέλη, τα 210 είναι φυσικά πρόσωπα, ενώ συναντάται μόλις 1 Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Ως προς τη νομική μορφή τους, οι είκοσι επτά (27) είναι Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας, οι τέσσερις (4) είναι Αστικές εταιρείες του άρθρου 741 ΑΚ και η μια (1) είναι Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων.

Πίνακας 19: Πλήθος δικαιούχων φορέων Κ.Α.Ο. ανά νομική μορφή

A/A	Κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας	Πλήθος φορέων
1	Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας	27
2	Αστικές εταιρείες του άρθρου 741 ΑΚ	4
3	Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων	1
Σύνολο		32

Γράφημα 22: Ποσοστό δικαιούχων φορέων Κ.Α.Ο. ανά νομική μορφή

Κεφάλαιο 4: Καλές πρακτικές στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας

4.1 Παραδείγματα καλών πρακτικών

4.1.1 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων «Νέοι Ορίζοντες»

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 2014, με έδρα την Αθήνα, και δραστηριοποιείται κυρίως στον τομέα της δημιουργίας – συντήρησης κήπων και εξωτερικών περιβαλλόντων χώρων, καθώς και στον τομέα της παροχής υπηρεσιών καθαριότητας σε κτιριακές εγκαταστάσεις.

Σκοπός της ίδρυσης της κοινωνικής επιχείρησης είναι η καταπολέμηση της ανεργίας, με την παροχή ευκαιριών απασχόλησης σε άτομα που κατατάσσονται στις ευάλωτες ομάδες, καθώς και της υποστήριξής τους προκειμένου να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους, μέσω της διασφάλισης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό και ειδικά τα τελευταία χρόνια, η κοινωνική επιχείρηση έχει να επιδείξει σημαντική αποτελεσματική δραστηριότητα και στην εργασιακή επανένταξη αποφυλακισμένων.

Η κοινωνική επιχείρηση έχει διαρκή παρουσία στην αγορά, έχοντας επιτύχει αφενός να ανταπεξέλθει στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των δραστηριοτήτων που αναπτύσσει, αφετέρου να συνάψει σταθερές συνεργασίες με σημαντικούς πελάτες, όπως:

- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Ανεξάρτητη Αρχή Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
- Συνήγορος του Πολίτη
- Περιφερειακή Διεύθυνση Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής
- Περιφέρεια Αττικής

Η επιτυχία της κοινωνικής επιχείρησης οφείλεται τόσο στο όραμα των συντελεστών της όσο και στον επαγγελματικό τρόπο προσέγγισης της δραστηριοποίησής της. Χαρακτηριστικά στοιχεία είναι ότι η κοινωνική επιχείρηση διαθέτει marketing plan και έχει πραγματοποιήσει έρευνες αγοράς, προκειμένου να εντοπίσει την αγορά στόχο και να καθορίσει τιμολογιακή πολιτική, ενώ παράλληλα διαθέτει Σχέδιο Ανθρώπινων Πόρων, μέσω του οποίου στηρίζεται η ομαδική προσπάθεια για το κοινό καλό και η δημιουργία σχέσεων αλληλεγγύης και αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

4.1.1.1 Μεταφορά της καλής πρακτικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η παρουσιαζόμενη καλή πρακτική διαθέτει προοπτικές μεταφοράς της στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, τόσο ως προς το είδος των δραστηριοτήτων της όσο και ως προς τις κοινωνικές ομάδες που απευθύνεται.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναπτύσσει είναι κοινές και ήδη αναπτύσσονται (σ.σ. συνεργεία καθαριότητας κτιρίων) από κοινωνικές επιχειρήσεις στην Περιφέρεια, ωστόσο αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον η ενασχόλησή της με την κοινωνική ομάδα των αποφυλακισμένων, η οποία αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα κοινωνικής και εργασιακής ένταξης.

Η εν λόγω κοινωνική ομάδα δυνητικά δύναται να συναντηθεί σε κάθε σημείο της Περιφέρειας. Ωστόσο, η περιοχή της Αχαΐας συγκεντρώνει περισσότερα στοιχεία για την ανάπτυξη τέτοιας κοινωνικής επιχείρησης, καθότι εκεί συναντώνται αφενός οι φυλακές του Αγ. Στεφάνου, αφετέρου περισσότερα βιομηχανικά και επαγγελματικά κτίρια.

4.2.2 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «Σχεδία»

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «Σχεδία» ιδρύθηκε το 2017 και αναπτύσσει δραστηριότητες αναφορικά με:

- την σύσταση, λειτουργία και συντονισμό εκπαιδευτικών εργαστηρίων, όπου εκπαιδεύονται άνθρωποι που βιώνουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό (άστεγοι, μακροχρόνια άνεργοι κλπ) στην επαναχρησιμοποίηση (ανακύκλωση) και μετατροπή αδιάθετων περιοδικών και εντύπων, καθώς και άλλων ανακυκλώσιμων υλικών, σε χρηστικά προϊόντα/αγαθά, τα οποία στην συνέχεια διατίθενται προς λιανική ή/και χονδρική πώληση
- την σύσταση, λειτουργία και συντονισμό εκπαιδευτικών εργαστηρίων, όπου εκπαιδεύονται μαθητές σχολείων στην επαναχρησιμοποίηση (ανακύκλωση) και μετατροπή αδιάθετων περιοδικών και εντύπων, καθώς και άλλων ανακυκλώσιμων υλικών, σε χρηστικά προϊόντα/αγαθά, ενισχύοντας έτσι την περιβαλλοντική συνείδηση και αναδεικνύοντας περιβαλλοντικές λύσεις
- την παροχή υπηρεσιών Επαγγελματικού Προσανατολισμού και στήριξης για την κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη ανθρώπων που βιώνουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε ακραίες μορφές

Βασικός στόχος των δραστηριοτήτων της είναι η δημιουργία ευκαιριών για την ενεργοποίηση, περαιτέρω εκπαίδευση και επιμόρφωση, με την παράλληλη δημιουργία προοπτικών απασχόλησης σε αστέγους ή/και άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Στο πλαίσιο αυτό, η κοινωνική επιχείρηση εκπαιδεύει ωφελούμενους και τους

καθιστά ικανούς να επαναχρησιμοποιήσουν χαρτί (σ.σ. κυρίως προερχόμενο από περιοδικά και έντυπα) προκειμένου να πραγματοποιήσουν κατασκευές, οι οποίες εν συνεχεία διατίθενται για πώληση και επιφέρουν εισόδημα στους ωφελούμενους.

Για την αποτελεσματικότερη υποστήριξη των ωφελούμενων και την διάθεσή των προϊόντων τους στην αγορά, η κοινωνική επιχείρηση λειτουργεί πωλητήριο – εκθετήριο στο κέντρο της Αθήνας (Κολοκοτρώνη 56 και Νικίου 2), συνεργάζεται με επιλεγμένα καταστήματα και άλλους φορείς στο εσωτερικό και το εξωτερικό, ενώ παράλληλα διαθέτει και ηλεκτρονικό κατάστημα.

Η κοινωνική επιχείρηση έχει δώσει ιδιαίτερη σημασία στην επιμόρφωση και την απασχόληση ατόμων άνω των 50 ετών, ενώ η συνολική της δραστηριοποίηση επιφέρει οφέλη τόσο σε περιβαλλοντικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

4.2.2.1 Μεταφορά της καλής πρακτικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η παρουσιαζόμενη καλή πρακτική διαθέτει προοπτικές μεταφοράς της στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, τόσο ως προς το είδος των δραστηριοτήτων της όσο και ως προς τις κοινωνικές ομάδες που απευθύνεται.

Τα βασικά της χαρακτηριστικά είναι:

- η επιμόρφωση ατόμων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, με ιδιαίτερη ευαισθησία στα άτομα άνω των 50 ετών
- η ανακύκλωση χαρτιού
- η δημιουργία κατασκευών από χαρτί
- η πώληση των κατασκευών για την δημιουργία εισοδήματος στα επωφελούμενα άτομα

Η εν λόγω πρακτική δύναται να αναπτυχθεί κυρίως στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, όπου παρουσιάζεται τόσο υψηλή χρήση χαρτιού όσο και συγκέντρωση μακροχρόνια ανέργων και ανέργων άνω των 50 ετών. Επιπρόσθετα, η υιοθέτηση της πρακτικής θα επιφέρει οφέλη τόσο σε κοινωνικό όσο και σε περιβαλλοντικό επίπεδο, αφενός παρέχοντας προοπτικές δημιουργίας εισοδήματος σε φτωχούς πολίτες που διαθέτουν υψηλές επαγγελματικές δεξιότητες, αφετέρου μειώνοντας τις ποσότητες του χαρτιού που θεωρούνται ως «απόβλητα».

4.2.3 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «Η ΣΜΙΛΗ»

Η ΣΜΙΛΗ αποτελεί Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας και εδρεύει στο Χαϊδάρι Αττικής. Τα πέντε ιδρυτικά μέλη της Σμίλης είναι ταυτόχρονα και ιδρυτικά - ενεργά μέλη του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, το οποίο ιδρύθηκε το 1993 στην Αθήνα.

Σκοπός της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας (Κοιν.Σ.Επ.) είναι η κοινωνική ενσωμάτωση και ένταξη των ατόμων με νοητική υστέρηση στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Κοιν.Σ.Επ. αναπτύσσει συνεργασίες με ιδιωτικούς φορείς/οργανισμούς/εταιρείες και ιδιώτες για την πώληση ειδών δώρων, αποξηραμένων φυτών και βιολογικών προϊόντων, τα οποία παράγονται και συσκευάζονται από άτομα με

νοητική υστέρηση. Η προώθηση και διάθεση των προϊόντων εντάσσεται στο λιανικό ή/και χονδρικό εμπόριο.

Επιπρόσθετα, η κοινωνική επιχείρηση λειτουργεί e-shop, με σκοπό την ευρύτερη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων και την δυναμικότερη υποστήριξη της ένταξης στην αγορά εργασίας των νέων με νοητική στέρωση. Τα προϊόντα που διατίθενται στο e-shop είναι:

- Είδη κεραμικής τέχνης
- Αποξηραμένα Αρωματικά φυτά, βιολογικά προϊόντα
- Χειροποίητα κοσμήματα
- Αγιογραφίες (χειροποίητες)
- Χειροποίητα είδη δώρων

Η διάθεση των βιολογικών αρωματικών φυτών γίνεται σε συνεργασία με το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, που διαθέτει τον απαιτούμενο χώρο και εξοπλισμό για την υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης. Η πρότυπη μονάδα καλλιέργειας αρωματικών φυτών του Κ.Ε.Α./Α.Μ.Ε.Α λειτουργεί από ενήλικες με νοητική υστέρηση και παράγει οργανικά αρωματικά φυτά, όπως το δενδρολίβανο, τη ρίγανη και τη λεβάντα.

Παράλληλα, η Σμίλη στηρίζει και ενισχύει την λειτουργία του εκπαιδευτικού εργαστηρίου της κεραμικής, της κοσμηματοτεχνίας και των εικαστικών και προωθεί τις δημιουργίες των νέων και ενηλίκων ατόμων με νοητική υστέρηση. Μέσα από σύγχρονες τεχνικές κεραμικής, παράγονται χειροποίητα πήλινα διακοσμητικά και χρηστικά αντικείμενα (πιατέλες, διακοσμητικά βάζα, τασάκια, διακοσμητικά στεφάνια και κρεμαστά, συνθέσεις για κερί). Η ενασχόληση τους με διαφορετικές μορφές εικαστικών τεχνών (αγιογραφία, ζωγραφική σε ξύλο, καλλιτεχνικές κατασκευές με τη τεχνική χαρτοπετσέτας, τεχνική quilling) έχει ως αποτέλεσμα την παραγωγή εικόνων αγιογραφίας και ποικίλων χρηστικών αντικειμένων διακοσμημένων με συγκεκριμένες τεχνικές ζωγραφικής.

4.2.3.1 Μεταφορά της καλής πρακτικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η παρουσιαζόμενη καλή πρακτική διαθέτει προοπτικές μεταφοράς της στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, δεδομένου ότι και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες συναντώνται φορείς (σ.σ. σύλλογοι ΑμΕΑ) που δραστηριοποιούνται στην υποστήριξη ατόμων με νοητική στέρση.

Επί της ουσίας, απαιτείται η εν λόγω φορείς να κάνουν ένα πιο δυναμικό και επαγγελματικό βήμα στην αποτελεσματική υποστήριξη των ατόμων με νοητική στέρση, προκειμένου να

θέσουν σε προτεραιότητα την επαγγελματική ένταξη των ατόμων με νοητική στέρωση και την διαρκή δημιουργία εισοδημάτων, που θα ενισχύσουν τόσο τα ωφελούμενα άτομα όσο και τις υποστηρικτικές ενέργειες των φορέων. Επομένως, πρόκειται για μια ειδικού τύπου καλή πρακτική, η οποία συμβάλλει στην δημιουργικότητα των ατόμων με νοητική στέρωση, μέσα από την υποστηριζόμενη επαγγελματική τους ενεργοποίηση.

4.2.4 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας

«SARRI ERGON»

Η Κοιν.Σ.Επ. «SARRI ERGON» έχει δημιουργήσει Θερμοκοιτίδα Υποστήριξης Νεοφυών Επιχειρήσεων, με σκοπό την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας και την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη των ανθρώπων του Δήμου Πειραιώς και των γύρω περιοχών.

Στην Θερμοκοιτίδα φιλοξενούνται νεοφυείς επιχειρήσεις, που εστιάζουν σε τομείς που είτε παραδοσιακά σχετίζονται με τις τεχνολογίες και τις τεχνολογικές καινοτομίες είτε όχι, διαφοροποιώντας παραδοσιακά επαγγέλματα και στηρίζοντας τα μέσω της εισαγωγής τεχνολογικών καινοτομιών.

Οι επιχειρήσεις που φιλοξενούνται στην Θερμοκοιτίδα εξασφαλίζουν δωρεάν χώρο, διοικητικό εξοπλισμό και εξειδικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη στα πρώτα τους βήματα, ενώ ο χρόνος παραμονής τους στην Θερμοκοιτίδα ανέρχεται σε 18 μήνες. Η υπηρεσίες που παρέχει η θερμοκοιτίδα περιλαμβάνουν:

- φιλοξενία με παροχή γραμματειακής και διοικητικής υποστήριξης
- εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες (ανάλυση αγοράς, νομικά και λογιστικά θέματα, ανάπτυξη επιχειρηματικού σχεδίου, θέματα ανθρώπινου δυναμικού)
- εξειδικευμένες υπηρεσίες εκπαίδευσης/κατάρτισης
- ενέργειες δικτύωσης για την στήριξη επιχειρηματικών ομάδων
- συντονισμός και αξιολόγηση της πορείας των επενδυτικών σχεδίων

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια παραμονής των επιχειρηματικών σχημάτων στη Θερμοκοιτίδα, παρέχονται δίκτυα επαγγελματικής υποστήριξης, τα οποία εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις θα λαμβάνουν την κατάλληλη βοήθεια για να ξεπεράσουν τις δυσκολίες τους πριν διογκωθούν και θέσουν σε κίνδυνο την ύπαρξη της επιχείρησης, καθώς και παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα διοίκησης, μάρκετινγκ, προώθησης πωλήσεων, νομικών και φοροτεχνικών θεμάτων.

Τα οφέλη για τις συμμετέχουσες νεοφυείς επιχειρήσεις είναι:

- το σύγχρονο περιβάλλον της Θερμοκοιτίδας με υποδομές και παροχή εξοπλισμού που μειώνουν το αρχικό κεφάλαιο που θα απαιτούνταν για τη λειτουργία τους
- η κοινή κάλυψη παγίων λειτουργικών δαπανών, αναλωσίμων και λοιπών εξόδων
- η επαγγελματική συνύπαρξη σε περιβάλλον με κοινά ενδιαφέροντα και στόχους σε επιχειρησιακό επίπεδο
- η πρόσβαση σε επιμορφωτικά σεμινάρια και ημερίδες, σε θέματα διαχείρισης, καθώς και σε κεφάλαια για χρηματοδότηση, σχετικά με βραχυπρόθεσμες ανάγκες λειτουργίας και μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

Στο πλαίσιο λειτουργίας της Θερμοκοιτίδας, η SARRI ERGON KOIN.Σ.ΕΠ. δεν χρηματοδοτεί και δεν συμμετέχει στο εταιρικό κεφάλαιο των νεοφυών επιχειρήσεων που φιλοξενεί. Όμως, η συμμετοχή στη θερμοκοιτίδα διευρύνει κάθετα τις δυνατότητες εύρεσης επιχειρηματικών κεφαλαίων, όπως επιχειρηματικούς αγγέλους, κεφάλαια εκκίνησης και κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών.

Επιπρόσθετα, η SARRI ERGON δραστηριοποιείται και στα εξής πεδία:

- Υπηρεσίες εξοικονόμησης ενέργειας
- Συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα
- Υπηρεσίες διανομών, μεταφορών, μετακομίσεων
- Υπηρεσίες καθαρισμού οικιών, πολυκατοικιών και επιχειρήσεων
- Κατασκευή ιστοσελίδων, ηλεκτρονικών καταστημάτων, συμβουλευτική, marketing και διαφήμιση στο internet
- Ασφαλιστικές υπηρεσίες
- Φυτικά προϊόντα που είναι σε απόλυτη συμβατότητα με τον ανθρώπινο οργανισμό

4.2.4.1 Μεταφορά της καλής πρακτικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η παρουσιαζόμενη καλή πρακτική επικεντρώνεται κυρίως στην λειτουργία της Θερμοκοιτίδας, δεδομένου ότι οι υπόλοιπες δραστηριότητες που αναπτύσσει είναι κατά κανόνα κοινές και εν μέρει αναπτύσσονται από κοινωνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στα γεωγραφικά όρια της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Η εν λόγω καλή πρακτική διαφαίνεται ότι έχει ιδιαίτερα προσοδοφόρο έδαφος στην περιοχή της πόλης των Πατρών, η οποία διαθέτει πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα. Η λειτουργία θερμοκοιτίδας επιχειρήσεων για νέους επιστήμονες στον τομέα των νέων τεχνολογιών ή/και ευρύτερα δύναται να συμβάλει στην αντιμετώπιση δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι νέοι και οι νεοφυείς επιχειρήσεις αναφορικά με την είσοδό τους στην αγορά εργασίας, την μετουσίωση ιδεών σε επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και την διασφάλιση της βιωσιμότητας των επιχειρηματικών εγχειρημάτων τους.

4.2.5 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «Φροντίδα στο Σπίτι»

Η Φροντίδα στο Σπίτι ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ είναι μια Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση που συστάθηκε τον Απρίλιο του 2017 και δραστηριοποιείται σε όλο το νομό Ηρακλείου Κρήτης. Αποτελεί ένα κέντρο πρωτοβάθμιας περίθαλψης αστικού τύπου με έμφαση στη βιώσιμη ανάπτυξη και μια διαφορετική προσέγγιση για την προσφορά υπηρεσιών υγείας. Αποστολή της είναι να βελτιώσει τη ζωή των ασθενών και μελών της οικογένειάς τους, παρέχοντας υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας και νοσηλείας κατ'οίκον, υψηλής ποιότητας, βασιζόμενη σε ένα προηγμένο μοντέλο με ασφαλή και αποτελεσματική προσωποκεντρική φροντίδα.

Στόχος του φορέα είναι η παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας για τη φροντίδα ηλικιωμένων, παιδιών, ατόμων με αναπηρία, ασθενών με χρόνιες παθήσεις και γενικότερα ανθρώπων από ευπαθείς ομάδες που χρειάζονται στήριξη και ανακούφιση, προσφέροντας αποτελεσματική προσωποκεντρική φροντίδα. Ο φορέας επιδιώκει να προσφέρει τη δυνατότητα αξιοπρεπούς διαβίωσης, χωρίς την άσκοπη μετακίνηση των ωφελούμενων από το οικείο περιβάλλον τους.

Οι βασικές δραστηριότητες της ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. είναι:

- Κατ'οίκον φροντίδα συνταξιούχων
- Νοσηλεία κατ'οίκον
- Υπηρεσίες φαρμακευτικής υποστήριξης
- Υπηρεσίες κοινωνικής λειτουργού για υποβολή φακέλου ασθενούς προς ΚΕΠΑ/Επιτροπή Αναπηρίας

Η ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ «Φροντίδα Στο Σπίτι» διοικείται από εκλεγμένο 5μελές Διοικητικό Συμβούλιο. Ο φορέας στελεχώνεται από 1 κοινωνικό λειτουργό, 3 νοσηλευτές, 2 οικογενειακούς βοηθούς, 1 φυσικοθεραπευτή, 1 project manager ευρωπαϊκών προγραμμάτων και 3 διοικητικούς

υπαλλήλους. Επίσης, απασχολούνται ως εξωτερικοί συνεργάτες 1 νοσηλεύτης και 1 φροντιστής, ενώ 3 εθελοντές, πλαισιώνουν τις δράσεις του φορέα.

Στο πλαίσιο των ευρύτερο δράσεων της, η κοινωνική επιχείρηση αναλαμβάνει την διανομή τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης, ενώ παράλληλα παροτρύνει τους εργαζομένους της προκειμένου να συμμετέχουν ενεργά σε προγράμματα εθελοντικής αιμοδοσίας της εταιρείας, σε συνεργασία με δημόσια νοσοκομεία, για τη δημιουργία τράπεζας αίματος αποκλειστικά για παιδιά με καρκίνο και για τους υπαλλήλους της σε περίπτωση ανάγκης.

4.2.5.1 Μεταφορά καλής πρακτικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η παρουσιαζόμενη καλή πρακτική διαθέτει προοπτικές μεταφοράς της στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, η οποία αφενός διαθέτει χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν ανάγκες παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες συνθήκες διαβίωσης και τις γενικότερες επικρατούσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες.

Η συγκεκριμένη πρακτική δύναται να εφαρμοστεί και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες, καλύπτοντας κύρια είτε μεγάλα αστικά κέντρα (π.χ. Πάτρα, Αργίτιο) είτε ορεινές περιοχές, όπου παρατηρούνται ελλείψεις σε παροχές φροντίδας υγείας και πρόνοιας.

Η εν λόγω πρακτική θα μπορούσε να λειτουργήσει συμπληρωματικά σε δομές δημοσίου ή επιχορηγούμενου χαρακτήρα, όπως είναι οι δομές «Βοήθεια στο Σπίτι», καλύπτοντας το κενό που αυτές αφήνουν και δημιουργώντας ένα πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών που καλύπτει μεγαλύτερο εύρος ωφελούμενων ή και το σύνολό τους.

4.2.6 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας

«ΕΠΤΑΣΤΙΚΤΟΣ»

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση “ΕΠΤΑΣΤΙΚΤΟΣ” δημιουργήθηκε από επτά φίλους το 2015, με έδρα το Κάτω Χωριό Ιεράπετρας. Με πολύ αγάπη για την Κρητική φύση και με σεβασμό στην τοπική ιστορία, παραγωγοί και ευαισθητοποιημένοι πολίτες από τον νομό Λασιθίου (στην Ανατολική Κρήτη) ενώθηκαν με σκοπό να κάνουν γνωστά το φυσικό περιβάλλον και τα προϊόντα της περιοχής. Τα προϊόντα της Κοιν.Σ.Επ. είναι πιστοποιημένα ως προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας από τους αρμόδιους φορείς.

Με αρχικό κεφάλαιο δύο χιλιάδες ελαιόδεντρα, με μεταποίηση σε ελαιόλαδο και δημιουργία αρωματικών ελαιόλαδων (εννέα διαφορετικά είδη), με μεταποίηση κηπευτικών και δημιουργία Τσάντνι (Chutney), μαρμελάδων και χυμούς κηπευτικών, με κηραλοιφή που παράγεται από βιολογικό ελαιόλαδο και μελισσοκέρι και με ένα σημαντικό κεφάλαιο από μέλισσες, οι οποίες παρέχουν το εκπληκτικής ποιότητας κρητικό μέλι από τα αρωματικά βότανα και τα πευκοδάση της Κρήτης, η Κοιν.Σ.Επ. αξιοποιεί την παράδοση και εφαρμόζει τις νέες γνώσεις, ώστε να δημιουργήσει μοναδικά και καινοτόμα προϊόντα.

Τα προϊόντα της είναι εξαιρετικής ποιότητας με πολλά διεθνή βραβεία, αλλά παράγονται σε περιορισμένες ποσότητες, οι οποίες μπορούν να προγραμματιστούν ώστε να ικανοποιούμε τα αιτήματα των καταναλωτών. Ειδικότερα, η Κοιν.Σ.Επ. έχει λάβει τα ακόλουθα βραβεία:

- 20ème Concours International « Les Huiles du Monde », AVPA-Paris 2022
Catégorie Huiles Assemblées et Aromatisées
- ΑΡΓΥΡΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ 2022 : Αρωματικό Ελαιόλαδο με τριαντάφυλλο:
ΕΠΤΑΣΤΙΚΤΟΣ, παραγωγός: Γιώργος Τομαδάκης
- ΧΑΛΚΙΝΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ 2022: Αρωματικό Ελαιόλαδο με βασιλικό:
ΕΠΤΑΣΤΙΚΤΟΣ, παραγωγός: Γιώργος Τομαδάκης
- AUTHENTIC TASTE OF GREECE (ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΥΘΑΙΝΤΙΚΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΥΣΗΣ)
2021
- ΧΡΥΣΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ 2021: Τσάντνι & μαρμελάδες κηπευτικών, στον παραγωγό μέλος της ΚΟΙΝΣΕΠ ΕΠΤΑΣΤΙΚΤΟΣ Μάνο Καλύβα μέσω της εταιρείας του Delikreta flavours.

Επιπρόσθετα, η Κοιν.Σ.Επ. αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την ανάδειξη της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και ιδιαίτερα για τα υπεραιώνόβια ελαιόδεντρα. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιεί ενέργειες καταγραφής των υπεραιώνόβιων ελαιόδεντρων, με σκοπό την προστασία και την επισκέψιμότητά τους, με κατάλληλη σήμανση και σχεδιασμό διαδρομών.

Παράλληλα, πραγματοποιεί δράσεις (ημερίδες, μουσικές εκδηλώσεις) με σκοπό την ευαισθητοποίηση των κατοίκων. Με αφιλοκερδή προσφορά των μελών του συνεταιρισμού και σε συνεργασία με τους ιδιοκτήτες έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα 300 υπεραιώνια ελαιόδεντρα, μέσης ηλικίας 1800 ετών. Η καταγραφή περιλαμβάνει επικοινωνία και γνωριμία με τον παραγωγό, φωτογράφιση του δέντρου και λήψη συντεταγμένων, μέτρηση διαστάσεων (περίμετρος βάσης και περίμετρος σε ύψος 0,90 εκ), ώστε να εκτιμηθεί η ηλικία καθώς και συλλογή άλλων πληροφοριών που αφορούν την τοπική ιστορία, την διαχείριση και τις καλλιεργητικές πρακτικές που εφαρμόζονται.

Σε συνέχεια των προαναφερόμενων, οι Κοιν.Σ.Επ. έχει σχεδιάσει πολιτιστικές διαδρομές, που επιτρέπουν στον επισκέπτη να γνωρίσει τα υπεραιώνια ελαιόδεντρα, τους οικισμούς, τους ανθρώπους και γενικότερα την τοπική πολιτιστική κληρονομιά.

4.2.6.1 Μεταφορά της καλής πρακτικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η παρουσιαζόμενη καλή πρακτική διαθέτει προοπτικές μεταφοράς της στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με προτεραιότητα στις Περιφερειακές Ενότητες Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας, οι οποίες είναι περισσότερο αγροτικές.

Η μεταφορά της εν λόγω πρακτικής δύναται να επιφέρει σημαντικά οφέλη στην τοπική οικονομία καθότι συνδυάζει:

- την συνεργασία μεταξύ παραγωγών
- την δημιουργία καινοτόμων προϊόντων
- την προστασία και ανάδειξη της τοπικής αγροτικής πολιτιστικής κληρονομιάς
- την αξιοποίηση στοιχείων του αγροτικού χώρου για την δημιουργία τουριστικού προϊόντος

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει ποικιλία αγροτικών προϊόντων και στοιχείων αγροτικής πολιτιστικής κληρονομιάς, τα οποία δύναται να αξιοποιηθούν περαιτέρω, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία και νέα πεδία παραγωγής πλούτου.

4.2.7 Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας «ARTDROPS»

Η «ARTDROPS» είναι μια Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας (Κοιν.Σ.Επ.) που μέσα από δράσεις που βασίζονται στη συλλογικότητα και την

ισοτιμία, προσεγγίζει τις τρέχουσες κοινωνικές ανάγκες και προωθεί τη διαμόρφωση ενός νέου τύπου κοινωνικών σχέσεων. Δημιουργήθηκε από ανθρώπους με καλλιτεχνικές και ανθρωπιστικές σπουδές, που εργάζονται με ενθουσιασμό και συνέπεια, για την υλοποίηση κοινών στόχων. Ενώ παράλληλα δημιουργούν δίκτυα συνεργασιών με φορείς και εταιρίες με κοντινή φιλοσοφία. Ο σκοπός της ArtDrops πραγματοποιείται με την άσκηση δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης οι οποίες συνδυάζουν την καλλιτεχνική δημιουργία, την θεραπεία μέσω τέχνης, την ολιστική θεραπεία και τις δράσεις στην κοινότητα και συμπεριλαμβάνουν:

- Διοργάνωση και παρουσίαση θεατρικών παραστάσεων και καλλιτεχνικών δρώμενων
- Λειτουργία της επαγγελματικής θεατρικής ομάδας “StoryDrops playback theatre group”
- Παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης στην Κοινότητα, μέσα από στοχευμένες δράσεις
- Δραματοθεραπεία: Θεραπεία μέσω τέχνης (εκφραστική θεραπεία), σε άτομα και ομάδες
- Σεμινάρια κίνησης, χορού, σωματικού θεάτρου, αυτοσχεδιασμού και μουσικής
- Έρευνα στο πεδίο του εφαρμοσμένου θεάτρου
- Bodywork: Μαθήματα και σεμινάρια Γιόγκα, ατομικές συνεδρίες και εκπαίδευση θεραπευτικής μάλιαξης (Thai Yoga massage)
- Κατασκευή χειροποίητων έργων τέχνης.

Η Κοιν.Σ.Επ. ξεκίνησε το 2018 με σκοπό την δημιουργία επαγγελματικής ομάδας θεάτρου playback. Οι συντελεστές της είναι επαγγελματίες καλλιτέχνες και επαγγελματίες της ψυχικής υγείας που επενδύουν μεγάλο χρονικό διάστημα στη συνεχόμενη εκπαίδευση πάνω στο θέατρο playback. Βασικός στόχος της Κοιν.Σ.Επ. είναι η πραγματοποίηση παραστάσεων σε χώρους τέχνης και κοινωνικές δομές, καθώς και η ενεργή συμμετοχή της σε καλλιτεχνικά και κοινωνικά projects.

4.2.7.1 Μεταφορά της καλής πρακτικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η παρουσιαζόμενη καλή πρακτική διαθέτει προοπτικές μεταφοράς της στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, δεδομένου ότι στα γεωγραφικά της όρια δραστηριοποιούνται αρκετές καλλιτεχνικές ομάδες.

Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσε οι ερασιτεχνικές καλλιτεχνικές ομάδες να αναλάβουν αντίστοιχες πρωτοβουλίες, όπου θα λειτουργούν επαγγελματικότερα, ενώ ταυτόχρονα θα

αναλαμβάνουν και την υλοποίηση κοινωνικών δράσεων (π.χ. παραστάσεις σε κοινωνικές δομές). Παράλληλα, οι επαγγελματικές καλλιτεχνικές ομάδες θα μπορούσαν να διευρύνουν το πεδίο πρωτοβουλιών τους ενσωματώνοντας κοινωνικές δράσεις και μεγιστοποιώντας το κοινωνικό τους αντίκτυπο.

Επί της ουσίας, η παρουσιαζόμενη καλή πρακτική συνδυάζει τον τομέα του πολιτισμού και της κοινωνικής προσφοράς, σε ένα ιδιαίτερα προνομιακό πεδίο εθελοντισμού και κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως είναι το πεδίο του καλλιτεχνικού χώρου.

5.1 Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) στην Δυτική Ελλάδα - Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης για την ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα

Πίνακας 20: Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) στην Δυτική Ελλάδα - Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης για την ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα

1	Πρόγραμμα	ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2021-2027
2	Προτεραιότητα	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4
3	Στόχος πολιτικής	4
4	Ειδικός στόχος	Ειδικός Στόχος 4.α) Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας
5	Πεδίο/α Παρέμβασης	138. Στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων
6	Δράση του Προγράμματος	Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) στην Δυτική Ελλάδα - Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης για την ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα

7	<p>Προτεινόμενη εξειδίκευση δράσης Προγράμματος</p>	<p>Η προτεινόμενη Δράση έχει τίτλο «Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) στην Δυτική Ελλάδα».</p> <p><u>Σκοπιμότητα</u></p> <p>Η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας τα επόμενα χρόνια αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την φυσιογνωμία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και την δομή του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενώ οι τεχνολογικές, περιβαλλοντικές προκλήσεις και τα θέματα της κυκλικής οικονομίας θα αποτελέσουν βασικά ζητήματα στρατηγικής και την επόμενη περίοδο.</p> <p><u>Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ)</u> της Περιφέρειας περιλαμβάνει μια πολυσύνθετη αναπτυξιακή στρατηγική η οποία για να επιτύχει και να μετατρέψει τις αναπτυξιακές ευκαιρίες σε απτά αποτελέσματα απαιτεί την προσαρμογή της στα δεδομένα του ανθρώπινου κεφαλαίου της Περιφέρειας. Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα αποτελεί ένα αναπτυξιακό πλεονέκτημα για την περιοχή παρέμβασης.</p> <p>Η δράση επιδιώκει να ενισχύσει το ανθρώπινο δυναμικό στην προσπάθεια ενίσχυσης της απασχολησιμότητας του στις νέες διαμορφούμενες οικονομικές και τεχνολογικές συνθήκες και στο μεταβαλλόμενο αναπτυξιακό περιβάλλον.</p> <p>Η παρούσα δράση εντάσσεται στο ευρύτερο αναπτυξιακό σχεδιασμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και δημιουργεί μια ισχυρή προστιθέμενη αξία στην εφαρμογή τοπικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων για την κοινωνική οικονομία λόγω του ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) αποτελεί μια ολοκληρωμένη τοπική παρέμβαση για την κοινωνική επιχειρηματικότητα στην λογική συνένωσης και συνεργασίας των δυνάμεων ΟΤΑ –Κοινωνίας των Πολιτών, υπέρ της λογικής προώθησης του «τρίτου τομέα» στην βάση των αναγκών της τοπικής ενότητας που αυτός αναπτύσσει β) αξιοποιεί συνέργειες με άλλες δράσεις και δημιουργεί ευρύτερα οφέλη για τους επωφελούμενους κατοίκους της περιοχής από την δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων,
---	--	---

καθώς μέσω της παρούσας δράσης ενισχύεται τόσο ο θεσμός της κοινωνικής οικονομίας σε τοπικό επίπεδο όσο και η βιωσιμότητα των κοινωνικών επιχειρήσεων.

Αντικείμενο της Πράξης

Η δράση “Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) στη Δυτική Ελλάδα - Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης για την ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα» αφορά στην υλοποίηση, οργάνωση και εφαρμογή ενός τοπικού ολοκληρωμένου συστημικού προγράμματος Κοινωνικής Οικονομίας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας, στα εδαφικά όρια της Περιφέρειας, με έμμεσο σκοπό την ενίσχυση της απασχόλησης, την υποστήριξη της βιώσιμης κοινωνικής επιχειρηματικότητας και την αποκατάσταση της κοινωνικής συνοχής.

Στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία ενός τοπικού ευνοϊκού πλαισίου για την υποστήριξη της σύστασης και λειτουργίας των κοινωνικών επιχειρήσεων στα εδαφικά όρια της περιοχής παρέμβασης και κατ’ επέκτασιν προς όφελος των πολιτών. Η δράση θα υλοποιηθεί μέσω σχεδίου δράσης, το οποίο θα περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο πλέγμα δράσεων, οι οποίες σχηματικά εντάσσονται στις εξής επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων:

- Μηχανισμός Παρακολούθησης Ανάπτυξης και Διάδοσης της Κ.Αλ.Ο. στην Δυτική Ελλάδα
- Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Στήριξης της Ανάπτυξης Οικοσυστήματος και της Διάδοσης της Κ.Αλ.Ο. στη Δυτική Ελλάδα (West Greece- Social Economy Initiatives & Services / WEeSEIS)
- Συμμετοχικές Δράσεις (co-creation groups) ανάπτυξης Κοινωνικών Δικτύων (Social Living labs) και επιδεικτικών ενεργειών και πρωτοβουλιών (Pilot Initiatives) για την προώθηση και διάδοση της Κ.Αλ.Ο. στη Δυτική Ελλάδα

Αναλυτικότερα το περιεχόμενο των δράσεων έχει ως ακολούθως:

- **Μηχανισμός Παρακολούθησης Ανάπτυξης και Διάδοσης της ΚΑΛΟ στην Δυτική Ελλάδα.** Ο Μηχανισμός θα εκπονεί σειρά μελετών και ερευνών στο πλαίσιο των οποίων θα καταγράφονται και θα αξιολογούνται οι συνθήκες και οι τάσεις της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα, θέματα που αφορούν στη λειτουργία των κοινωνικών επιχειρήσεων, οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας, θέματα σημαντικών για την κοινωνική οικονομία κλάδων (ενδεικτικά κυκλική οικονομία, περιβάλλον κλπ), καθώς και ειδικότερα θέματα που άπτονται της επιχειρηματικότητας. Η λειτουργία του «Μηχανισμού Παρακολούθησης Ανάπτυξης και Διάδοσης της ΚΑΛΟ» θα περιλαμβάνει:

1.1 τη **διενέργεια ερευνών πεδίου** και την επεξεργασία-παρουσίασης αποτελεσμάτων σε σχέση με τη διάγνωση και την ανίχνευση αναγκών και δυνατοτήτων προσέγγισης, ανάπτυξης, ενεργοποίησης, λειτουργίας, διοίκησης και ανάπτυξης Φορέων Κ.Αλ.Ο., σύμφωνα με το εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο

1.2 την **μεταφορά τεχνογνωσίας και την διάχυση καλών πρακτικών**, την προετοιμασία οδηγών και γενικού και ειδικού ενημερωτικού υλικού και εργαλείων, τα οποία θα «διαχέονται» στο κοινό δωρεάν, μέσω της πλατφόρμας ηλεκτρονικών υπηρεσιών Κ.Αλ.Ο. στη Δυτική Ελλάδα

1.3 την **αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης** για την κινητοποίηση, ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα σε κοινωνικές επιχειρήσεις, μελλοντικούς κοινωνικούς επιχειρηματίες (μεμονωμένους ή σε ομάδες) και σε άνεργους ή εργαζομένους ανεξαρτήτως κλάδου στον οποίο απασχολούνται, που δραστηριοποιούνται ή έχουν

έδρα ή/και εργάζονται, καθώς και την αξιοποίηση των δεδομένων αυτών (Internet Analytics).

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται:

Δράση 1: Μηχανισμός Παρακολούθησης Ανάπτυξης και Διάδοσης της ΚΑΛΟ στην Δυτική Ελλάδα

Υποδράση 1.1 Διενέργεια Ερευνών Πεδίου

Παραδοτέα

- ✓ **Μεθοδολογία και Εργαλεία** για την υλοποίηση ερευνών πεδίου για την παρακολούθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα
- ✓ **3 ετήσιες έρευνες πεδίου (2024 -2026)** σε υφιστάμενες κοινωνικές επιχειρήσεις και αναπτυξιακούς τοπικούς φορείς στην περιοχή παρέμβασης
- ✓ **3 ετήσιες εκθέσεις για την Παρακολούθησης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα**, Στις εκθέσεις θα περιλαμβάνονται τα εξής :
  - Ανίχνευση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της Δυτικής Ελλάδας για την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης ανέργων σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση. Στο πλαίσιο αυτό θα μελετηθεί η ενδογενής αναπτυξιακή δυναμική και θα ιεραρχηθούν – προταθούν πεδία δραστηριοποίησης κοινωνικών επιχειρήσεων με τρόπο που να ανταποκρίνεται στην αναπτυξιακή στρατηγικής της περιοχής.
  - Καταγραφή των επιχειρήσεων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.) και στην διάγνωση των αναγκών υποστήριξης τους προκειμένου να υπάρξει συστηματοποίηση και παρουσίαση των προβλεπόμενων και ενδεδειγμένων μέτρων και ενεργειών υποστήριξης

τους ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες τους (τομέας δραστηριότητας, γεωγραφική ενότητα – Δήμος κτλ.) Συγκέντρωση και κατηγοριοποίηση δεδομένων για υφιστάμενες κοινωνικές επιχειρήσεις, ανάλυση προβλημάτων, ευκαιριών δυνατοτήτων απειλών.

- Προτάσεις για την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα.

- ✓ **5 κατ' έτος θεματικές εκθέσεις** για τις προοπτικές ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας στην Δυτική Ελλάδα, σε τομείς όπως: Κυκλική Οικονομία, Περιβάλλον, Κοινωνικές Υπηρεσίες.

Υποδράση 1.2 μεταφορά τεχνογνωσίας και διάχυση καλών πρακτικών

Η υποδράση περιλαμβάνει την υλοποίηση ενεργειών που στόχο έχουν να μεταφέρουν ιδέες και πετυχημένες πρακτικές κοινωνικής επιχειρηματικότητας στο περιβάλλον του έργου στην Δυτική Ελλάδα, έτσι ώστε τόσο η τεχνογνωσία όσο και οι καλές πρακτικές να αξιοποιηθούν από τους άμεσα ωφελούμενους της πράξης (ενδιαφερόμενους να συστήσουν κοινωνικές επιχειρήσεις, εργαζόμενους σε κοινωνικές επιχειρήσεις κλπ)

Παραδοτέα

- ✓ Διαγωνισμός για την απόδοση Βραβείου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα
- ✓ Λεύκωμα/Οδηγός Κοινωνικών Επιχειρήσεων στην Δυτική Ελλάδα. Θα αποτελέσει ένα εύληπτο εργαλείο για την παρουσίαση του κοινωνικού έργου που επιτελείται μέσω των κοινωνικών επιχειρήσεων
- ✓ Οδηγός με θέμα Καλές Πρακτικές Κοινωνικών Επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο στον τομέα της Κυκλικής Οικονομίας

- ✓ Οδηγός με θέμα Καλές Πρακτικές Κοινωνικών Επιχειρήσεων στον τομέα του Περιβάλλοντος
- ✓ Οδηγός θέμα Καλές Πρακτικές Κοινωνικών Επιχειρήσεων με την χρήση ΤΠΕ
- ✓ Οδηγός με θέμα Καλές Πρακτικές συνεργασίας της Αυτοδιοίκησης με φορείς κοινωνικής οικονομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Υποδράση 1.3 αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Στο πλαίσιο της ανωτέρω υποδράσης περιλαμβάνεται η ανάπτυξη καμπάνιας για την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας μέσω χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Δράση 2: Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Στήριξης της Ανάπτυξης Οικοσυστήματος και της Διάδοσης της Κ.Αλ.Ο στη Δυτική Ελλάδα

Το συγκεκριμένο Υποέργο της Πράξης περιλαμβάνει τις κατωτέρω υποδράσεις :

2.1 Ανάπτυξης Επικοινωνιακής Στρατηγικής Σχεδιασμού Ενεργειών Ευαισθητοποίησης - Ενημέρωσης ενδιαφερομένων στις τοπικές κοινωνίες της Δυτικής Ελλάδας για την αξιοποίηση κινήτρων στήριξης της επιχειρηματικότητας.

2.2 Ανάπτυξη Πλατφόρμας – Διαδικτυακού Τόπου (West Greece e - Social Economy Initiatives & Services), μέσω του οποίου θα διαχέεται η πληροφόρηση για τις δράσεις της πράξης, τα εργαλεία στήριξης και συμβουλευτικής, τα αναμενόμενα προγράμματα για την στήριξη κοινωνικών επιχειρήσεων και θα επιτελείται ευρύτερη διάχυση της ενημέρωσης, αλλά και των παρεχόμενων υπηρεσιών της πράξης στους ωφελούμενους.

Η ανάπτυξη της ψηφιακής πλατφόρμας “WGeSEIS” (West Greece - Social Economy Initiatives & Services)

αφορά στην παροχή ανοιχτών και δωρεάν πληροφοριών και χρήσης εργαλείων, γενικώς σε κοινωνικές επιχειρήσεις, μελλοντικούς κοινωνικούς επιχειρηματίες (μεμονωμένους ή σε ομάδες) και σε άνεργους ή εργαζομένους ανεξαρτήτως κλάδου στον οποίο απασχολούνται, που δραστηρι-οποιούνται ή έχουν έδρα ή/και εργάζονται, στη Δυτική Ελλάδα

2.3 Ενέργειες Ενημέρωσης & Ευαισθητοποίησης: Είναι διαπιστωμένο ότι υπάρχει μεγάλο έλλειμα πληροφόρησης για τον θεσμό της Κοινωνικής Οικονομίας και τα οφέλη που υπάρχουν για τους πολίτες και τους επιχειρούντες κοινωνικά. Οι ενέργειες αυτές αποσκοπούν στην πληροφόρηση και διάχυση των στόχων του Ολοκληρωμένου Προγράμματος στους πολίτες και σε ειδικά ακροατήρια (επιχειρήσεις, ΜΚΟ, ΝΠΔΔ, επιμελητήρια), προκειμένου να αξιοποιήσουν ευκαιρίες συνεργασίας και ωφελειών μέσω του προγράμματος. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται:

- Θεματικά εργαστήρια / web lives για πολίτες και φορείς που ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν στην κοινωνική οικονομία, εργαστηρίων για φορείς πολιτικής αναφορικά με την προώθηση τοπικών προγραμμάτων για την Κοινωνική οικονομία.

2.4 Ανάπτυξη Πρότυπων Εργαλείων και Οδηγών για την στήριξη επιχειρήσεων στον τομέα κοινωνικής οικονομίας όπως :

- ✓ Οδηγός - Εργαλείο σύνταξης και αξιολόγησης βιωσιμότητας επιχειρηματικού σχεδίου. Η υπηρεσία θα περιλαμβάνει αναλυτικό οδηγό σχεδιασμού για τη δημιουργία business plan ανα τύπο των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

✓ Οδηγός - Εργαλείο Αναδιοργάνωσης: Η εν λόγω υπηρεσία θα παρέχει ελεύθερη πρόσβαση σε ενδιαφερόμενους για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή σεναρίων αναδιοργάνωσης επιχειρήσεων και αντίστοιχης προσαρμογής των εργαζομένων σε αυτές

✓ Οδηγός Διάγνωσης και εργαλείο υποστήριξης σε θέματα εξωστρέφειας. Η εν λόγω υπηρεσία θα παρέχει ελεύθερη πρόσβαση σε ενδιαφερόμενους για την διάγνωση των αναγκών εξωστρέφειας των κοινωνικών επιχειρήσεων

✓ Οδηγός Διάγνωσης και πλατφόρμα υποστήριξης σε θέματα περιβαλλοντικής επίδοσης. Η υπηρεσία θα περιλαμβάνει αναλυτικό οδηγό αξιολόγησης για θέματα περιβαλλοντικής επίδοσης των φορέων Κ.Α.Ο., αλλά και online συμβουλευτική σε θέματα βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης τους.

2.5 Ενέργειες Πληροφόρηση – Συμβουλευτική – Υποστήριξη για την ανάπτυξη της Κ.Α.Ο στην Δυτική Ελλάδα: Μέσω της δράσης αναμένεται να περιλαμβάνεται η λειτουργία One Stop Shop για την παροχή συμβουλευτικής (ηλεκτρονικά και σε φυσική μορφή) σε :

✓ Σχήματα ενδιαφερομένων πολιτών/ ανέργων για σύσταση Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Η λειτουργία One Stop Shop για την συμβουλευτική υποστήριξη νέων κοινωνικών επιχειρήσεων θα λειτουργεί ως ένα βασικό σημείο αναφοράς και οι δυνητικοί ωφελούμενοι θα λάβουν την απαραίτητη

συμβουλευτική υποστήριξη για την υλοποίηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων. Ειδικότερα, θα παρέχεται η αναγκαία συμβουλευτική υποστήριξη σε επωφελούμενους προκειμένου να αποκτήσουν ωριμότητα και να σχεδιάσουν την υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου για να ενταχθούν σε προγράμματα επιχορηγήσεων για την δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων βάση αξιολόγησης συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων.

✓ Υφιστάμενες Κοινωνικές Επιχειρήσεις που επιδιώκουν να ενισχυθούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω στην περιοχή παρέμβασης. Οι επιχειρήσεις που θα υποστηριχθούν, όπως προαναφέρθηκε, προγραμματίζεται να επιλέγονται κατόπιν αξιολόγησης. Οι εν λόγω υπηρεσίες θα παρέχονται σε τακτικούς κύκλους και θα περιλαμβάνουν (ενδεικτικά):

- διάγνωση των αναγκών της επιχείρησης
- παροχή διαδικτυακών υπηρεσιών καθοδήγησης (e-helpdesk) – συμβουλευτικής για τη δημιουργία Business plan
- ολοκληρωμένο βασικό πακέτο υποστήριξης, που θα απευθύνεται στο σύνολο των συμμετεχόντων κάθε κύκλου, το οποίο θα περιλαμβάνει σε βάθος ενημέρωση σε εξειδικευμένα θέματα επιχειρηματικότητας
- παροχή εξατομικευμένης συμβουλευτικής υποστήριξης (mentoring και coaching). Η

υποστήριξη θα προσδιορίζεται από το αίτημα της επιχείρησης και τα αποτελέσματα της διάγνωσης αναγκών

- ο υποστήριξη στην αναζήτηση χρηματοδότης: Διασύνδεση με δυνητικούς χρηματοδότες / χρηματοδοτικούς οργανισμούς και υποστήριξη των απαιτούμενων ενεργειών, υποστήριξη στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με τους δυνητικούς χρηματοδότες και στη σύνταξη τεκμηριωμένων προτάσεων
- ο παροχή συμβουλευτικής για την ανάπτυξη καινοτόμων συστάδων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (clusters)
- ο παροχή συμβουλευτικής σε θέματα υποστήριξη συμμετοχής σε διαγωνισμούς
- ο υποστήριξη δικτύωσης με άλλες επιχειρήσεις ή και φορείς για την ανάπτυξη συνεργασιών

Από τις ανωτέρω δράσεις αναμένεται να ωφεληθούν

- ✓ 50 φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που εδρεύουν στην Δυτική Ελλάδα
- ✓ 500 άνεργοι επωφελούμενοι από υπηρεσίες ενημέρωσης συμβουλευτικής καθοδήγησης στην Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Δράση 3: Συμμετοχικές Δράσεις (co-creation groups) ανάπτυξης Κοινωνικών Δικτύων (Social Living labs) και επιδεικτικών ενεργειών και πρωτοβουλιών (Pilot Initiatives) για την προώθηση και διάδοση της Κ.Α.Λ.Ο στην Δυτική Ελλάδα

Η δράση περιλαμβάνει σειρά ομαδικών και συμμετοχικών ενεργειών για την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερομένων να βελτιώσουν τις δεξιότητες τους στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Επίσης, περιλαμβάνει Εξειδικευμένες Συμμετοχικές ενέργειες υποστήριξης ομαδικών σχημάτων για την σύσταση κοινωνικών επιχειρήσεων και την διάδοση της Κ.Αλ.Ο. στην Δυτική Ελλάδα.

Ειδικότερα :

3.1 Επιδεικτικές Επισκέψεις για την δια ζώσης παρουσίαση πετυχημένων πρακτικών κοινωνικών και άλλων επιχειρήσεων, που αποτελούν μοντέλο για την άσκηση επιχειρηματικής δράσης στην κοινωνική οικονομία (Pilot Initiatives). Περιλαμβάνεται η υλοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων σε ήδη λειτουργούσες κοινωνικές επιχειρήσεις ή σε επιχειρήσεις που προσφέρονται ως παράδειγμα για την ανάπτυξη κοινωνικών επιχειρήσεων, προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να αποκτήσουν άμεση πρόσβαση σε επιτυχημένες πρακτικές που αποτελούν παράδειγμα για την επιχειρηματική οργάνωση κοινωνικών επιχειρήσεων.

3.2 Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης εργαζομένων στις κοινωνικές επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης και σε ανέργους που επιθυμούν να απασχοληθούν σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Οι δράσεις αυτές αφορούν στοχευμένα επιδοτούμενα προγράμματα κατάρτισης για τους εργαζόμενους σε κοινωνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να τους ενισχύσουν στην περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους. Η συγκεκριμένη υπηρεσία προγραμματίζεται να αποτελείται από 6 αντικείμενα/ενότητες κατάρτισης:

- Θεσμικό Πλαίσιο της κοινωνική επιχειρηματικότητας

- Επιχειρηματικός προγραμματισμός
- Επιχειρησιακός Σχεδιασμός
- Μάρκετινγκ και Πωλήσεις
- Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
- Διαχείριση ανθρώπινων πόρων
- Βασικές αρχές χρηματοοικονομικής διαχείρισης σε Κοινωνικές Επιχειρήσεις

Τα προγράμματα κατάρτισης θα έχουν διάρκεια έως 100 ώρες και θα περιλαμβάνουν εκπαιδευτικό επίδομα 5€ ανά ώρα κατάρτισης. Τα προγράμματα μπορούν να υλοποιηθούν με την μέθοδο της Μικτής Μάθησης και να συμπεριλαμβάνουν εξ αποστάσεως κατάρτιση. Δεν επιτρέπεται επουδενί τρόπο η συμμετοχή των επιχειρήσεων των εργαζομένων.

3.3 Προγράμματα Κατάρτισης – Επιμόρφωσης

Ανέργων για την Ανάπτυξη Νέων Κοινωνικών Επιχειρήσεων: Οι δράσεις αυτές αφορούν στοχευμένα επιδοτούμενα προγράμματα κατάρτισης για τους υποψήφιους να συμμετάσχουν σε κοινωνικές επιχειρήσεις προκειμένου να τους ενισχύσουν για την υποστήριξη νέων εγχειρημάτων. Η υπηρεσία αυτή αφορά δυνητικούς επιχειρηματίες που επιθυμούν να συμμετέχουν/ξεκινήσουν μια κοινωνική επιχείρηση στην περιοχή αναφοράς. Οι συμμετέχοντες δεν έχουν καθόλου ή έχουν περιορισμένη εμπειρία στη λειτουργία μιας επιχείρησης, όμως απαιτείται να διαθέτουν μια σαφή και βιώσιμη επιχειρηματική ιδέα, ενώ παράλληλα να πληρούν τα βασικά τυπικά προσόντα. Τα προγράμματα εκπαίδευσης θα συμβάλλουν στο τους βοηθήσουν να συντάξουν τα επιχειρηματικά τους σχέδια και να τα προετοιμάσουν για την φάση εκκίνησης της κοινωνικής επιχείρησής τους. Η συγκεκριμένη υπηρεσία προγραμματίζεται

να αποτελείται από 6 αντικείμενα/ενότητες κατάρτισης:

- Εισαγωγή στην κοινωνική επιχειρηματικότητα
- Επιχειρηματικός προγραμματισμός
- Μάρκετινγκ και Πωλήσεις
- Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
- Διαχείριση ανθρώπινων πόρων
- Βασικές αρχές χρηματοοικονομικής διαχείρισης σε Κοινωνικές Επιχειρήσεις

Τα προγράμματα κατάρτισης θα έχουν διάρκεια έως 100 ώρες και θα περιλαμβάνουν εκπαιδευτικό επίδομα 5€ ανά ώρα κατάρτισης.

3.4 Λειτουργία Co – working space για Ομάδες Υποψηφίων Κοινωνικών Επιχειρηματιών

Περιλαμβάνεται η ανάπτυξη περιβάλλοντος εργασίας Co – working space σε Υποψήφιες Ομάδες για την σύσταση Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Θα υποστηριχθούν 10 ομάδες υποψηφίων κοινωνικών επιχειρηματιών κατ' έτος για χρονική περίοδο έως 2 μηνών ανά ομάδα σε 2 ειδικά διαμορφωμένους χώρους στην Δυτική Ελλάδα). Μεθοδολογικά περιλαμβάνεται η συμβουλευτική υποστήριξη και επιμόρφωση σε θέματα σχετικά με την ωρίμανση της επιχειρηματικής ιδέας από εξειδικευμένα στελέχη.

Ενδεικτικά θα παρασχεθούν υπηρεσίες όπως :

- Επιχειρησιακός σχεδιασμός, πλάνο δράσης, χρηματοδότηση
- Ζητήματα σύστασης ενημέρωση περί ειδών φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και βέλτιστων επιλογών
- Νομική συμβουλευτική
- Λογιστική συμβουλευτική

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οργάνωση κοινωνικών επιχειρήσεων, εμπορική οργάνωση, digital marketing, πωλήσεις, χρηματοοικονομικός σχεδιασμός, λειτουργική οργάνωση γραφείου ▪ Πλήρης ενημέρωση για πιθανότητες χρηματοδότησης, εθνικά/ευρωπαϊκά επιδοτούμενα προγράμματα (ΕΣΠΑ 2021-2027 και κλπ) <p>3.5 <u>Διοργάνωση Τοπικής Έκθεσης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Δυτική Ελλάδα</u>, στο πλαίσιο των οποίων θα προβάλλονται τα προϊόντα και οι υπηρεσίες των Κοιν.Σ.Επ. και των άλλων φορέων Κοινωνικής Οικονομίας και θα μπορούν να αναπτυχθούν παραγωγικές συνέργειες μεταξύ τους.</p>					
8	Αναγκαίοι όροι	<p>Η προτεινόμενη δράση συνάδει με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη μείωση της φτώχειας (αναγκαίος πρόσφορος όρος 4.4).</p> <p>Ο εν λόγω αναγκαίος όρος έχει εκπληρωθεί.</p>					
9	Δείκτες εκρών	Κωδικός	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ορόσημο 2024	Τιμή Στόχος 2029	
		PSO799	Δείκτης εκρών Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Αριθμός	0	50	
10	Δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικός	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης*	Έτος βάσης	Τιμή Στόχος 2029

		PSR799	Δείκτης αποτελεσμάτων - Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	αριθμός	39	2022	50
11	Δικαιούχοι						
12	Προϋπολογισμός	Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 700.000€.					
13	Ωριμότητα	Η δράση δεν απαιτεί προηγούμενες διοικητικές ή άλλες ενέργειες για την έναρξή της.					
14	Ειδικά θέματα	Η δράση δεν απαιτεί προηγούμενες διοικητικές ή άλλες ενέργειες για την έναρξή της.					
15	Συνέργεια με άλλα Προγράμματα ή Ταμεία	<p>Η παρούσα δράση παρουσιάζει ισχυρή συνέργεια με άλλες αναπτυξιακές δράσεις και στρατηγικές. Ειδικότερα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Η δράση θα αποτελέσει ένα τμήμα ευρύτερης ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας στις νέες συνθήκες, καθώς εκτιμάται ότι έχει συνέργεια με δράσεις επενδυτικά σχέδια του που έχουν δρομολογηθεί για την ενίσχυση των Υφιστάμενων Κοινωνικών Επιχειρήσεων ➤ Η δράση εκτιμάται ότι έχει συνέργεια με δράσεις επενδυτικά σχέδια του 2014-2020 που θα δρομολογηθούν για την σύσταση νέων Κοινωνικών Επιχειρήσεων και άρα μπορεί συνδυαστικά να προσφέρει προοπτικές εργασίας για ωφελούμενους/ες που θα συστήσουν κοινωνικές επιχειρήσεις - φορείς Κ.Α.Ο. 					

5.2 Κοινωνική και Επαγγελματική Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων, μέσω της συμμετοχής τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.)

Πίνακας 21: 5.2 Κοινωνική και Επαγγελματική Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων, μέσω της συμμετοχής τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Αλ.Ο.)

1	Πρόγραμμα	ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2021-2027
2	Προτεραιότητα	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4
3	Στόχος πολιτικής	4
4	Ειδικός στόχος	Ειδικός Στόχος 4.α) Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας
5	Πεδίο/α Παρέμβασης	138. Στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων
6	Δράση του Προγράμματος	Κοινωνική και Επαγγελματική Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων, μέσω της συμμετοχής τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
7	Προτεινόμενη εξειδίκευση δράσης Προγράμματος	<p>Η προτεινόμενη δράση έχει τίτλο «Κοινωνική και Επαγγελματική Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων, μέσω της συμμετοχής τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας».</p> <p>Σκοπιμότητα</p> <p>Η κοινωνική συνοχή της Περιφέρειας επηρεάζεται από την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, για τις οποίες απαιτείται ένα ιδιαίτερο προστατευτικό, αλλά συνάμα παραγωγικό, περιβάλλον, το οποίο θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους.</p> <p>Η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας τα επόμενα χρόνια αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την φυσιογνωμία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, παρέχοντας την δυνατότητα</p>

στοχευμένων ενεργειών κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ) της Περιφέρειας περιλαμβάνει μια πολυσύνθετη αναπτυξιακή στρατηγική, η οποία για να επιτύχει και να μετατρέψει τις αναπτυξιακές ευκαιρίες σε απτά αποτελέσματα απαιτεί την προσαρμογή της στα δεδομένα του ανθρώπινου κεφαλαίου της Περιφέρειας. Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα αποτελεί ένα αναπτυξιακό πλεονέκτημα για την περιοχή παρέμβασης.

Η δράση επιδιώκει να ενισχύσει το ανθρώπινο δυναμικό στην προσπάθεια ενίσχυσης της απασχολησιμότητας του στις νέες διαμορφούμενες οικονομικές και τεχνολογικές συνθήκες και στο μεταβαλλόμενο αναπτυξιακό περιβάλλον.

Η παρούσα δράση εντάσσεται στο ευρύτερο αναπτυξιακό σχεδιασμό της **Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας** και δημιουργεί μια ισχυρή προστιθέμενη αξία στην εφαρμογή τοπικών/περιφερειακών πολιτικών κοινωνικής ένταξης, καθότι:

- α) αναγνωρίζει την υφιστάμενη κατάσταση και αξιοποιεί τους φορείς υποστήριξης των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων για την εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης
- β) αξιοποιεί συνέργειες με άλλες δράσεις και δημιουργεί ευρύτερα οφέλη για τους επωφελούμενους κατοίκους της περιοχής από την δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων, καθώς μέσω της παρούσας δράσης ενισχύεται τόσο ο θεσμός της κοινωνικής οικονομίας σε τοπικό επίπεδο όσο και η συνοχή μεταξύ των κοινωνικών ομάδων.

Αντικείμενο της Πράξης

Η δράση «Κοινωνική και Επαγγελματική Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων, μέσω της συμμετοχής τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» αφορά στην ενθάρρυνση και οικονομική ενίσχυση των φορέων υποστήριξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων για την συμμετοχή τους σε νέους φορείς

Κ.Α.Λ.Ο., οι οποίοι θα έχουν ως σκοπό την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, μέσω της συμμετοχής των ωφελούμενων ατόμων στον φορέα και στην παραγωγική διαδικασία. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η απασχόληση, η κοινωνική επιχειρηματικότητα και η αποκατάσταση της κοινωνικής συνοχής.

Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία νέων Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων και η συμμετοχή σε αυτές ατόμων που ανήκουν στις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες τόσο ως μέλη ως και ως εργαζόμενοι, μαζί με τους φορείς που τους υποστηρίζουν στην καθημερινότητά τους (σύλλογοι ΑμΕΑ).

Η δράση περιλαμβάνει δυο υποδράσεις:

A. Στήριξη κοινωνικών φορέων για την συμμετοχή τους σε νεοσύστατες Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων

B. Στήριξη νεοσύστατων Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων για την λειτουργία τους και την απασχόληση ωφελούμενων

Οι δικαιούχοι πρέπει υποχρεωτικά να υλοποιήσουν και τις δυο υποδράσεις, ώστε να μην απενταχθούν από το πρόγραμμα.

Αναλυτικότερα το περιεχόμενο των υποδράσεων έχει ως ακολούθως:

Υποδράση 1: Στήριξη κοινωνικών φορέων για την συμμετοχή τους σε νεοσύστατες Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων

Οι κοινωνικοί φορείς που υποστηρίζουν ευάλωτες κοινωνικά ομάδες (π.χ. Σύλλογοι ΑμΕΑ) θα υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο σύστασης και λειτουργίας Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων, στο οποίο θα παρουσιάζεται αναλυτικά τόσο το επιχειρηματικό όσο και το κοινωνικό πλάνο της υπό σύσταση κοινωνικής επιχείρησης, περιγράφοντας μεταξύ άλλων:

- την επιχειρηματική δραστηριότητα

- την πολιτική πώλησης των προϊόντων ή των υπηρεσιών
- το οικονομικό πλάνο της κοινωνικής επιχείρησης
- το ρόλο των ωφελούμενων στην διοίκηση της επιχείρησης
- το ρόλο και το πλήθος των ωφελούμενων στην παραγωγική διαδικασία
- την πολιτική υποστήριξης της κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ατόμων

Η έγκριση του σχεδίου συνεπάγεται την επιχορήγηση του φορέα, με το ποσό των 20.000€, για την αποκλειστική κάλυψη των εξόδων σύστασης και αρχικής λειτουργίας της κοινωνικής επιχείρησης, στην οποία υποχρεωτικά θα συμμετέχει ως μέλος, εισφέροντας το εν λόγω ποσό στο κεφάλαιο του νέου φορέα. Το ποσό χορηγείται στον δικαιούχο ως κατ' αποκοπή ποσό με την έγκριση του σχεδίου.

Η εν λόγω υποδράση και οι υποχρεώσεις απέναντι στο πρόγραμμα που συνεπάγεται για τον δικαιούχο ολοκληρώνεται και καλύπτεται ΜΟΝΟ με την υλοποίηση και της δεύτερης υποδράσης.

Παραδοτέα

- ✓ **Επιχειρηματικό σχέδιο για δέκα (10) νέες Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων**
- ✓ **Σύσταση δέκα (10) νέων Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων**

Υποδράση 2: Στήριξη νεοσύστατων Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων για την λειτουργία τους και την απασχόληση ωφελούμενων

Οι νεοσύστατες Κοιν.Σ.Επ. που έχουν προκύψει ως απόρροια της εφαρμογής της υποδράσης 1, αφότου συμπληρώσουν έξι (6) μήνες λειτουργίας υποβάλλουν επιχειρησιακό σχέδιο, όπου παρουσιάζουν το επιχειρηματικό και κοινωνικό τους πλάνο, βάσει του οποίου πρέπει να καλύπτουν σταθερά τουλάχιστον 1 ΕΜΕ από

		<p>ευάλωτο κοινωνικά άτομο για τα επόμενα δυο χρόνια και να παρέχουν δυνατότητες πρακτικές άσκησης/επιμόρφωσης σε ευάλωτα κοινωνικά άτομα, ώστε να ενισχύσουν τις πιθανότητες κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξής τους. Με την έγκριση του σχεδίου τους οι Κοιν.Σ.Επ. καθίστανται δικαιούχοι επιχορήγησης 30.000€ για την κάλυψη λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών. Το ποσό χορηγείται ως κατ' αποκοπή ποσό με την έγκριση του σχεδίου, ενώ στο πλαίσιο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων ελέγχεται η τήρηση των αναγκαίων όρων (π.χ. κάλυψη ΕΜΕ, πρακτική άσκηση/επιμόρφωση Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων).</p>					
8	Αναγκαίοι όροι	<p>Η προτεινόμενη δράση συνάδει με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη μείωση της φτώχειας (αναγκαίος πρόσφορος όρος 4.4).</p> <p>Ο εν λόγω αναγκαίος όρος έχει εκπληρωθεί.</p>					
9	Δείκτες εκροών	Κωδικός	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ορόσημο 2024	Τιμή Στόχος 2029	
		PSO799	Δείκτης εκροών Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Αριθμός	0	10	
10	Δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικός	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης*	Έτος βάσης	Τιμή Στόχος 2029

		PSR799	Δείκτης αποτελεσμάτων - Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	αριθμός	0	2022	10
11	Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Κοινωνικοί φορείς υποστήριξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (αποκλειστικά για την υποδράση 1) ✓ νεοσύστατες Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων (αποκλειστικά για την υποδράση 2) 					
12	Προϋπολογισμός	Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 500.000€.					
13	Ωριμότητα	Η δράση δεν απαιτεί προηγούμενες διοικητικές ή άλλες ενέργειες για την έναρξή της.					
14	Ειδικά θέματα	Η δράση δεν απαιτεί προηγούμενες διοικητικές ή άλλες ενέργειες για την έναρξή της.					
15	Συνέργεια με άλλα Προγράμματα ή Ταμεία	<p>Η παρούσα δράση παρουσιάζει ισχυρή συνέργεια με άλλες αναπτυξιακές δράσεις και στρατηγικές. Ειδικότερα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Η δράση θα αποτελέσει ένα τμήμα ευρύτερης ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας στις νέες συνθήκες, καθώς εκτιμάται ότι έχει συνέργεια με δράσεις που έχουν δρομολογηθεί για την ενίσχυση των Κοινωνικών Επιχειρήσεων ➤ Η δράση εκτιμάται ότι έχει συνέργεια με δράσεις που θα υλοποιηθούν μέσω των Τοπικών Προγραμμάτων LEADER των ΟΤΔ ΑΙΤΩΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, ΑΧΑΪΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, ΟΛΥΜΠΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, ΤΡΙΧΩΝΔΙΑ 					

		ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, όπως οι δράσεις συνεργασίας και δικτύωσης που θα περιλαμβάνουν ενέργειες υποστήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας
--	--	--

5.3 Μετεξέλιξη ερασιτεχνικών καλλιτεχνικών σχημάτων σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο.)

1	Πρόγραμμα	ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2021-2027
2	Προτεραιότητα	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4
3	Στόχος πολιτικής	4
4	Ειδικός στόχος	Ειδικός Στόχος 4.α) Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας
5	Πεδίο/α Παρέμβασης	138. Στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων
6	Δράση του Προγράμματος	Μετεξέλιξη ερασιτεχνικών καλλιτεχνικών σχημάτων σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
7	Προτεινόμενη εξειδίκευση δράσης Προγράμματος	<p>Η προτεινόμενη δράση έχει τίτλο «Μετεξέλιξη ερασιτεχνικών καλλιτεχνικών σχημάτων σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας».</p> <p>Σκοπιμότητα</p> <p>Ο πολιτισμός συγκαταλέγεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ενώ παράλληλα υπάρχει μακρά παράδοση λειτουργίας ερασιτεχνικών καλλιτεχνικών σχημάτων (θεατρικές ομάδες, μουσικά group κλπ) και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες. Με την παρούσα δράση αφενός αναδεικνύονται η κουλτούρα και η καλλιτεχνική δημιουργία των</p>

κατοίκων της περιοχής, αφετέρου αξιοποιείται ο τομέας της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας για την επαγγελματικότερη λειτουργία των καλλιτεχνικών σχημάτων και την δημιουργία θέσεων εργασίας.

Η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας τα επόμενα χρόνια αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την φυσιογνωμία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, παρέχοντας την δυνατότητα στοχευμένων ενεργειών ανάδειξης της ταυτότητας της περιοχής και δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ) της Περιφέρειας περιλαμβάνει μια πολυσύνθετη αναπτυξιακή στρατηγική, η οποία για να επιτύχει και να μετατρέψει τις αναπτυξιακές ευκαιρίες σε απτά αποτελέσματα απαιτεί την προσαρμογή της στα δεδομένα του ανθρώπινου κεφαλαίου της Περιφέρειας. Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα αποτελεί ένα αναπτυξιακό πλεονέκτημα για την περιοχή παρέμβασης.

Η δράση επιδιώκει να ενισχύσει το ανθρώπινο δυναμικό στην προσπάθεια ενίσχυσης της απασχολησιμότητας του στις νέες διαμορφούμενες οικονομικές και τεχνολογικές συνθήκες και στο μεταβαλλόμενο αναπτυξιακό περιβάλλον.

Η παρούσα δράση εντάσσεται στο ευρύτερο αναπτυξιακό σχεδιασμό της **Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας** και δημιουργεί μια ισχυρή προστιθέμενη αξία στην εφαρμογή τοπικών/περιφερειακών πολιτικών απασχόλησης και ανάδειξης της ταυτότητας της περιοχής, καθότι:

- α) αναγνωρίζει την υφιστάμενη κατάσταση και αξιοποιεί τα ερασιτεχνικά καλλιτεχνικά σχήματα για την εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και τοπικών πολιτικών ανάδειξης του πολιτιστικού κεφαλαίου της εκάστοτε μικροπεριοχής εντός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
- β) αξιοποιεί συνέργειες με άλλες δράσεις και δημιουργεί ευρύτερα οφέλη για τους επωφελούμενους κατοίκους της περιοχής από την δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων, καθώς μέσω της παρούσας δράσης ενισχύεται τόσο ο θεσμός

της κοινωνικής οικονομίας σε τοπικό επίπεδο όσο και ο τομέας του πολιτισμού.

Αντικείμενο της Πράξης

Η δράση «Μετεξέλιξη ερασιτεχνικών καλλιτεχνικών σχημάτων σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» αφορά στην ενθάρρυνση και οικονομική ενίσχυση ερασιτεχνικών καλλιτεχνικών σχημάτων για την οργάνωσή τους ως φορέας Κ.Αλ.Ο., με σκοπό την ανάδειξη του πολιτιστικού κεφαλαίου της περιοχής και την δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα του πολιτισμού, αναλαμβάνοντας παράλληλα την υλοποίηση κοινωνικών δράσεων, με επιπρόσθετα οφέλη για το κοινωνικό σύνολο. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η απασχόληση, η κοινωνική επιχειρηματικότητα, η κοινωνική συνοχή και ο πολιτισμός.

Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία νέων Κοιν.Σ.Επ. στον τομέα του πολιτισμού, με την συμμετοχή των ερασιτεχνών καλλιτεχνών τόσο ως μέλη όσο και ως εργαζόμενοι.

Αναλυτικότερα το περιεχόμενο των δράσεων έχει ως ακολούθως:

Υφιστάμενες ή νέες ερασιτεχνικές καλλιτεχνικές ομάδες θα υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο σύστασης και λειτουργίας Κοιν.Σ.Επ. για την δημιουργία πολιτιστικών γεγονότων (π.χ. θεατρικές παραστάσεις, μουσικές παραστάσεις), στις οποίες θα συμμετέχουν οι ίδιες και στο οποίο θα παρουσιάζεται αναλυτικά τόσο το επιχειρηματικό όσο και το κοινωνικό τους πλάνο, περιγράφοντας μεταξύ άλλων:

- την επιχειρηματική δραστηριότητα
- το οικονομικό πλάνο της κοινωνικής επιχείρησης
- το ρόλο των ωφελούμενων στην διοίκηση της επιχείρησης
- το ρόλο και το πλήθος των ωφελούμενων στην παραγωγική διαδικασία

		<ul style="list-style-type: none"> το πλάνο των λοιπών κοινωνικών δράσεων που θα αναλαμβάνει <p>Η έγκριση του σχεδίου συνεπάγεται την επιχορήγηση του φορέα, με το ποσό των 50.000€, για την κάλυψη εξόδων σύστασης, λειτουργίας και επενδύσεων της κοινωνικής επιχείρησης, ενώ παράλληλα ο δικαιούχος πρέπει αφενός να καλύπτει 1 ΕΜΕ/έτος για τα επόμενα δυο χρόνια. Το ποσό χορηγείται στην δικαιούχο Κοιν.Σ.Επ., μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών σύστασης και καταχώρηση στο Μητρώο Φορέων Κ.Αλ.Ο., ως κατ' αποκοπή ποσό, ενώ στο πλαίσιο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων ελέγχεται η τήρηση των αναγκαίων όρων (π.χ. κάλυψη ΕΜΕ, υλοποίηση λοιπών κοινωνικών δράσεων).</p> <p>Παραδοτέα</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Επιχειρηματικό σχέδιο για πέντε (5) νέες Κοιν.Σ.Επ. στον τομέα του πολιτισμού ✓ Σύσταση πέντε (5) νέων Κοιν.Σ.Επ. στον τομέα του πολιτισμού 												
8	Αναγκαίοι όροι	<p>Η προτεινόμενη δράση συνάδει με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη μείωση της φτώχειας (αναγκαίος πρόσφορος όρος 4.4).</p> <p>Ο εν λόγω αναγκαίος όρος έχει εκπληρωθεί.</p>												
9	Δείκτες εκροών	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Κωδικός</th> <th>Τίτλος Δείκτη</th> <th>Μονάδα Μέτρησης</th> <th>Ορόσημο 2024</th> <th>Τιμή Στόχος 2029</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>PSO799</td> <td>Δείκτης εκροών Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας</td> <td>Αριθμός</td> <td>0</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>	Κωδικός	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ορόσημο 2024	Τιμή Στόχος 2029	PSO799	Δείκτης εκροών Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Αριθμός	0	5		
Κωδικός	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ορόσημο 2024	Τιμή Στόχος 2029										
PSO799	Δείκτης εκροών Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Αριθμός	0	5										
10	Δείκτες αποτελεσμάτων	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Κωδικός</th> <th>Τίτλος Δείκτη</th> <th>Μονάδα Μέτρησης</th> <th>Τιμή βάσης*</th> <th>Έτος βάσης</th> <th>Τιμή Στόχος</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Κωδικός	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης*	Έτος βάσης	Τιμή Στόχος						
Κωδικός	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης*	Έτος βάσης	Τιμή Στόχος									

						2029	
		PSR799	Δείκτης αποτελεσμάτων - Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	αριθμός	0	2022	5
11	Δικαιούχοι	✓ Υπό σύσταση Κοιν.Σ.Επ.					
12	Προϋπολογισμός	Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 250.000€.					
13	Ωριμότητα	Η δράση δεν απαιτεί προηγούμενες διοικητικές ή άλλες ενέργειες για την έναρξή της.					
14	Ειδικά θέματα	Η δράση δεν απαιτεί προηγούμενες διοικητικές ή άλλες ενέργειες για την έναρξή της.					
15	Συνέργεια με άλλα Προγράμματα ή Ταμεία	<p>Η παρούσα δράση παρουσιάζει ισχυρή συνέργεια με άλλες αναπτυξιακές δράσεις και στρατηγικές. Ειδικότερα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Η δράση θα αποτελέσει ένα τμήμα ευρύτερης ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας στις νέες συνθήκες, καθώς εκτιμάται ότι έχει συνέργεια με δράσεις που έχουν δρομολογηθεί για την ενίσχυση των Κοινωνικών Επιχειρήσεων ➤ Η δράση εκτιμάται ότι έχει συνέργεια με δράσεις που θα υλοποιηθούν μέσω των Τοπικών Προγραμμάτων LEADER των ΟΤΔ ΑΙΤΩΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, ΑΧΑΪΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, ΟΛΥΜΠΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, ΤΡΙΧΩΝΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, όπως οι δράσεις συνεργασίας και 					

		<p>δικτύωσης που θα περιλαμβάνουν ενέργειες υποστήριξης του τομέα του πολιτισμού και της ανάδειξης της ταυτότητας της εκάστοτε περιοχής</p>
--	--	---

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ
χέρια αντίχειρας!

www.eeogroup.gr

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2014 – 2020
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

